

ACTA

ET

DIPLOMATA

GRAECA MEDII AEVI

SACRA ET PROFANA

COLLECTA EDIDERUNT

FRANCISCUS MIKLOSICH ET IOSEPHUS MÜLLER

VOLUMEN SECUNDUM

ΧΑΡΑΛ. Ι. ΣΠΑΝΟΣ
ΠΡΟΪΚΡΑΤΟΥΣ ΞΒ
ΑΘΗΝΑΙ — ΕΛΛΑΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ACTA
PATRIARCHATUS
CONSTANTINOPOLITANI

MCCCXV — MCCCII

E CODICIBUS MANU SCRIPTIS BIBLIOTHECAE PALATINAE VIENNOENSIS

SUMPTUS PRAEBENTE CAESAREA SCIENTIARUM ACADEMIA

EDIDERUNT

FR. MIKLOSICH
PROF. UNIVERSIT. VIENNOENSIS.

ET

IOS. MÜLLER
PROF. UNIVERSIT. PATAVINAE.

TOMUS POSTERIOR

VINDOBONAE
CAROLUS GEROLD
MDCXCLXII

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΑΝΕΤΥΠΩΘΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΧΑΡΑΔΑΜΠΟΥΣ ΣΠΑΝΟΥ
ΝΗΣΙΟΚΡΑΤΟΥΣ 23
ΑΘΗΝΑΙ — ΕΛΛΑΣ
ΣΕ 300 ΑΝΤΙΤΥΠΑ
ΥΠΟΒΕΓΓΡΑΜΜΕΝΑ ΚΑΙ ΗΡΙΘΗΜΜΕΝΑ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ

Typis et chartis Leopoldi Sommer

Hulus libri exscripta exemplaria trecenta.

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

VIII.

(Κωδίκιον τῶν συνοδικῶν παρασημειώσεως τῶν γεγονόσιν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ παναγιωτάτου δεσπότου τοῦ οἰκαρμενικοῦ πατριάρχου κροῦ Νείλου.)

CCOXXXII. 6888 (1379—1380) septembri-iunio ind. III.

Metropolita Ieonii excommunicatur.

... Μάρκελλον ἡγουμενικῶς προϊστάμενον τῆς σεβασμίας βασιλικῆς μονῆς τῆς ... ὄνομα ... θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡ ... ὧν ἔδει τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν μοναχοὺς τὴν ὑψηλοτέραν ... ἐκεῖ πε ... ἦν τῶν μονα ... ὡτέραν κατάστασιν τὴν τε πρὸς τὰ θεῖα εὐλάβειαν καὶ μάλιστα τὴν θαυ ... τῶν ... ου ... εὐ ... τελίαν, ἣν ἐκεῖνοι τῇ θεῖᾳ δυνάμει βρωννύμενοι ὑπερφ ... γάσαντο ὡς ... μίμησιν κα ... πρὸ πάντων ἐκδιδάσκειν αὐτοὺς τὴν ὑγιᾶ καὶ ὀρθό(θεξον) πίστιν καὶ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὸ πρὸς τοὺς αἰρετικούς μίσος) ... ἑάνπερ ἐπίτηδες τὴν ἐναντίαν ἰὼν καὶ καθηγητῆς ... τῶν χριστιανῶν διαγωγῆς καταστάς καταλυτή(ς) ... πάση δυνάμει κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας καθοπλι ... καὶ διὰ ... τῶν ἁγίων βίους καὶ τοὺς ... ματα, περιφρονεῖν δὲ τὴν πρὸς τὰ ἱερά τῆς ἐκκλησίας αἰδῶ καὶ εὐλάβειαν, κοινωνεῖν δὲ καὶ συνεύχεσθαι τοῖς αἰρετικοῖς ... τῶν ἑορτῶν ... οὗς ἡ καθολικὴ καὶ ἀποσταλικὴ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία πάλαι διέρρηξε, καὶ τῆς κοινωνίας τῶν ὀρθοδόξων ἀπέτεμεν ὡς (σεσηπότα) μέλη, καὶ τῷ ἀναθέματι παραδέδωκεν, ἵνα μὴ καὶ τῷ λοιπῷ σώματι βλάβης αἰτιοὶ γέ(νοιντο), ἅπερ οἱ τῇ σεβασμίᾳ ταύτῃ μονῇ ... μάλιστα οἱ τῶν λοιπῶν ἀρετῇ προέχοντες καὶ οἱ τῇ μεγάλῃ τῆς ἱερωσύνης ἀξία τιμώμενοι ... τε καὶ ἀκούοντες πρὸς ... τῶν ἀρχιερέων ἀνέδραμον, τί δεῖ (ποιεῖν, παρ') αὐτῶν μαθεῖν ἀξιοῦντες καὶ, πῶς ἄρα κοινωνοῦσιν εἰσέτι οὕτω τοῖς ἀκοινωνήτοις κακῶς κοινωνοῦντι καὶ ἄσμενα πολλὰ φθιγγόμενα καὶ βλασφημοῦντι μὲν εἰς θεόν, ὕβριζοντι δὲ τοὺς τῆς ἐκκλησίας προϊστά-

τας καὶ καθ' ἡγεμόνας διασὺ ἀρετὴν καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶν
 ὁσίων πατέρων καὶ εἰς παύσιον λογιζομένων τὴν τεμνὴν τῶν χριστια-
 νῶν πολιτείαν, παρ' ὧν ἀκηκόασιν, ὡς ἐπειδὴ οἱ κανόνες διαγο-
 ρεύουσιν ἄδειαν ἔχειν τὸν ἀληθινόν, ὄρωντα τὸν ἴδιον ἐπίσκοπον αἰρέ-
 σει περιπετόντα, καὶ πρὸ κρίσεως ἀποσχίζεσθαι . . . εἰ . . . καὶ αὐτοὺς
 ἀποστήναι τέλειον τῆς αὐτοῦ κοινωνίας, οὐδὲ ἐπισκόπου τούτων ὑπάρ-
 χοντος, ἀλλ' ἡγουμένικῶς μόνον αὐτῶν προϊσταμένου. ἐπεὶ δὲ ἔδει
 (πᾶσιν) αἰτίαν περιαιρεθῆναι σκανδαλοῦ, ὅτι καὶ τὸν ναὸν τελείως
 ἀπέκλεισαν οἱ μοναχοὶ, κατασιγασθείσης τῆς ἱερᾶς ὑμνωδίας, οἱ ἐξ
 ἡμῶν . . . ἐρέω ἀκηκόετε ταῦτα, δεῖν ἔγνωμεν ἀναγγεῖλαι ταῦτα
 τῷ κραταίῳ καὶ ἀγίῳ ἡμῶν αὐθέντῃ καὶ βασιλεῖ, τῷ τῆς ἐκκλησίας
 προστάτῃ καὶ τῶν ἁγίων (δογ)μάτων προασπιστῇ, ὅθεν καὶ ἀνηνέγ-
 καμεν ταῦτα, καὶ μετὰ πολλῆς ἀξιώσεως ἰκετεύσαμεν, ὡς ἂν ὀρισμῶ
 τῆς ἁγίας βασιλείας αὐτοῦ . . . ἧς προστασίας τῆς εἰρημένης μονῆς ὁ
 Ἰκονίου εἰς σκάνδαλον τῶν μοναχῶν ἀφορῶν καὶ εἰς καθαιρέσιν μάλ-
 λον τῆς αὐτῶν σωτηρίας . . . ἦν. ἐπεὶ δὲ ὁ ἐκ θεοῦ κράτιστος βασι-
 λεὺς, βασιλικώτερόν τι διανοηθεὶς καὶ σφόδρα μὲν βουλόμενος τὸ τῆ
 ἐκκλησίᾳ συμφέρον κοιν . . . καίαν ζήτησιν, οὐ μέντοι γε καὶ ἀπαθε-
 χόμενος πρὸ ἐξετάσεως φανερᾶς τοῦτο γενέσθαι, ἵνα μὴ ἐρήμην ὁ
 Ἰκονίου καταδεδίκασ . . . προέτρεψεν ἡμῖν τοῖς τῶν τοιοῦτων ἐξετα-
 σταῖς καὶ κριταῖς τὴν τῶν λαληθέντων κατ' αὐτοῦ ποιῆσαι ἐξέτασιν
 κατὰ τὸν θεῖον καὶ προσκυνητὸν ὀρισμὸν τῆς ἁγίας βασιλείας αὐτοῦ
 συναχθέντες ἢ ἀρτίως ἐνδημοῦσα τῇ θεοφυλάκτῃ, θεοδοξάστῃ, θεο-
 μεγαλόντῃ Κωνσταντινουπόλει ἱερὰ τῶν ἀρχιερέων σύνοδος, ὁ Νι-
 καίας, ὁ Ἡρακλείας, ὁ Ἀδριανουπόλεως διὰ γνώμης, ὁ Ἰωαννίνων,
 ὁ Ἀμασειας, ὁ Σωζοπόλεως, ὁ Βάρνης, ὁ Ποντοηρακλείας, ὁ Ῥω-
 σίας, ὁ Δέρκω καὶ ὁ Χαμᾶ, καθίσαντες ἐν τοῖς δεξιῶς κατηγουμε-
 νεῖς τῆς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, συνεδριάζοντες
 ἡμῖν καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰκονίου, ἀπητήσαμεν κατὰ τὴν τῶν ἱερῶν κανό-
 νων ἀκρίβειαν παραστήναι τῇ συνόδῳ τοὺς κατηγόρους καὶ εἰπεῖν, εἴπερ
 ἔχουσί τι κατ' αὐτοῦ, παρέστη τοίνυν ὁ ἐκκλησιάρχης τῆς εἰρημένης
 μονῆς, ἱερομόναχος κῆρ Ἰρηγόριος, λιβέλλους κατηγορίας δεδωκώς τῇ
 ἱερᾷ συνόδῳ, ἥτις καὶ διέκρινε, μὴ δίκαιον εἶναι, τὸν εἰρημένον μη-
 τροπολίτην Ἰκονίου ἀρτίως ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἐγκαλεῖσθαι καὶ κρίνε-
 σθαι περὶ τῆς ἱερωσύνης αὐτοῦ, μὴ ὄντος πατριάρχου προκαθημένου

τῆς ἱεράς συνόδου, οὔτε γὰρ οἱ ἱεροὶ κανόνες τοῦτα ἐπιταγοῦσιν, οὔτε ἡ τῆς ἐκκλησίας κατάστασις καὶ τὸ ἔθος ἀπαιτεῖ τὰ τοιαῦτα, διόπερ, ἐγκληματικῶν ὑπτῶν τῶν κατ' αὐτοῦ λαλουμένων κεφαλαίων, περὶ μὲν τῆς ἱερωσύνης αὐτοῦ κρίσιν καὶ ἀπόφασιν οὐδ' ἠντινοῦν ποιησόμεθα, ἀπόντος, ὡς εἴρηται, τοῦ τῆς συνόδου προκαθημένου, ἐξέτασιν δὲ μόνην μερικῶν τῶν κεφαλαίων ποιητέον ἐστίν, ὡς ὁ βασιλεὺς ὁ ἅγιος διορίζεται, εἴ γε δεῖ αὐτὸν τὴν προστασίαν ἔχειν τῆς μονῆς, ὅθεν καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐπὶ τοῦ μέσου τῆς ἱεράς συνόδου, τὰ μὲν πολλὰ καὶ βαρῆα καὶ εἰς ἄκραν ἀτοπίαν καὶ ἀσάβειαν φέροντα τῷ γε νῦν ἔχον παρελίπομεν ἀνεξέταστα, τῷ μέλλοντι πατριάρχῃ καὶ τῇ σὺν αὐτῷ συνόδῳ ταμεύοντες τὴν ἐκείνων ἐξέτασιν καὶ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἀπαιτουμένην ἐξ ἀνάγκης ἀπόφασιν, δύο δὲ ἢ τρία τῶν λοιπῶν ἐκλεξάμενοι καὶ τὰ δοκοῦντα ἐκ τοῦ προχειροῦ μετριώτερα, πρὸς τὴν αὐτῶν ἐξέτασιν ἐχωρήσαμεν, πρῶτον μὲν, ὅτι καθήμενος ὁ Ἰκόνιος ἐν τῷ τοῦ μοναστηρίου μετοχίῳ περὶ τὴν ζωιδύχον πηγὴν κινήσεως λόγων ὀμιλίας περὶ τῆς σεβασμίας τοῦ Χαρσιανίτου μονῆς καὶ τῶν συμπρόντων τῷ μητροπολίτῃ θαυμάζοντων ἅμα καὶ ἐπαινούντων τὴν τῶν ἀσκουμένων ἐν αὐτῇ διαγωγὴν, ὅπως τὴν μοναχίαν ἀρμόζουσαν . . . κατάστασιν διὰ σπουδῆς ἔχουσι κατορθοῦν, οὗτος ὁ Ἰκόνιος διέσυρε τὴν πολιτείαν ἐκείνων καὶ αἰσ . . . ἐξόβρισε, (ψευδῆ πάντα λέγων εἶναι τὰ διὰ νηστείας καὶ τῆς λοιπῆς ἐγκρατείας αὐτοῖς κατορθούμενα π . . . λέγουσιν . . . ὁ ἅγιος Μακάριος ἕστατο τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐν μιᾷ γωνίᾳ, καὶ οὔτε ἔφαγεν . . . οἰας, αἰσχρότητος καὶ μωρολογίας, καὶ εἰς τὸν ἅγιον πατέρα ἐκείνον τῆς σ . . . ν ἐποίησεν; αἰσχίστως ταῦτα προφέρων ἀπὸ τοῦ . . . ν ἅμα καὶ τὰ κεκρυμμένα μέλη τοῦ σώματος καὶ σχημα . . . οῦσιν οἱ ἄνθρωποι . . . τράπεζαν ἐυλόγητον ἱεράν καθιερωμένην λαβὼν ὁ Ἰκόνιος τεχν . . . καταστήσῃ κιβω . . . καὶ ἐπειδὴ τοῖς ἐργαλείοις ἐκείνος τῆς ἰδίας τέχνης αὐτὴν κατεσ . . . ἦν ἐπιτήδειον . . . (κιβ)ωτίου κατασκευῆ . . . ἐξ ἀνάγκης ἐποίησε σανίδας εἰς βιβλία εἰς . . . μαργαρίτας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ τρίτον, ὅτι ὁ αἰρετικὸς Νίφων ὁ εὐρισκόμενος ἐν . . . μὲν ὁ Ἰκόνιος ἀπεδήμει ἢ καὶ ἐνδημῶν οὐκ ἦν ἐπειληθὲς νος ἔτι τῆς τοῦ μοναστηρίου προστασίας, οὐδὲ αὐτὸς . . . εἰσῆρχετο τῶν ἱερῶν ὑμνῶν τελουμένων· ἐπεὶ δὲ οὗτος ἐπελάβετο τῆς ἡγουμενείας

εισηγάγε, καὶ αὐτὸν . . . μετὰ τῶν ὀρθοδόξων εὐχόμενον, καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν βατίων ἔδωκεν αὐτῷ κηρὸν μετὰ βατίου ὡς καὶ . . . πᾶσι, καὶ ἐν τῇ λαμπρᾷ τῶν φώτων ἑορτῇ δέδωκεν αὐτῷ τῷ τῆς ἐκκλησίας ἀλλοτρίῳ ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνώσει τοῦ . . . πατρὸς Γρηγορίου τοῦ θεολόγου τὸν λόγον τοῦ· πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμὸς· διὸ καὶ πολλοὶ τῶν ἐναρτέων ἐκεῖ μοναχῶν ζήλου πλησθέντες εἶπον πρὸς αὐτὸν, ἵνα ἀββάλη τοῦτον ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐναφάνισαν δὲ αὐτῷ καὶ τὸν δέκατον (ἀπο)στολικὸν κανόνα λέγοντα· „εἴ τις ἀκοινωγήτης κἄν ἐν οἴκῳ συνεύξηται, καὶ οὗτος ἀφοριζέσθω,“ καὶ τὸν μετ' ὁμοίως λέγοντα· „ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος αἵρετικοῖς συνευξάμενος μόνον ἀφοριζέσθω, εἰ δὲ καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ὡς κληρικοῖς ἐνεργῆσαι τι, καθαιρεῖσθω.“ ὁ δὲ μὴ μόνον οὐκ ἐδύσωπήθη τὴν τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπόφασιν, ἀλλὰ καὶ διέσπυρεν αὐτοῦς ὡς ἰδιώτας, ὅπως αὐτῷ τοὺς κανόνας ἐμφανίζουσι. πρὸς ταῦτα ἐζήτησεν ὁ Ἰκονίου κανὸν(ικῶς) γενέσθαι τὴν κατ' αὐτοῦ ἐξέτασιν, καὶ προσκόμισε κανόνα ἕκτον τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμανικῆς δευτέρας συνόδου διακ(ελεύοντα), μὴ πάντας προσδέχεσθαι τοὺς κατὰ ἐπισκόπου κατηγορίαν προφέροντας, ἀλλ' ὅσοι μῆτε αἵρετικοὶ τυγχάνουσιν ὄντες ἢ ἀκοινώνητοι, μῆτε προκατεγνωσμένοι ἢ ὑπὸ κατηγορίαν προλαβούσαν ὄντες, καὶ τοὺς ὑπὲρ ταῦτα δὲ πάντα τυγχάνοντας μὴ ἀπλῶς προσδέχεσθαι, πρὶν ἂν ἐγγράφως ὑποσχεθῆναι, εἴπερ ἐλεγχθεῖεν ψευδόμενοι, τὸν ἴσον ὑπελθεῖν κίνδυνον, ὅνπερ ἔμελλεν ὁ κατηγορούμενος πείσεσθαι. εὐόξεν οὖν δίκαια λέγειν, καὶ ἐξετασθεῖς ὁ ἐκκλησιάρχης οὔτε αἵρετικὸς ἀναφάνη ἢ ἀκοινώνητος, οὔτε προκατεγνωσμένος ἢ ὑπὸ προλαβούσαν κατηγορίαν ὢν, ἱερὸς γὰρ ἐστὶν ἐνεργός, παρὰ μηδενός ποτε κατηγορηθεῖς, ἀλλ' οὐδὲ ἐφάνη ποτὲ κατηγορήτας τινός καὶ ψευδόμενος, ἐπ' ἀδείας δὲ νῦν ἔχουσιν τὸν Ἰκονίου ὡς ἐξ ἀρχῆς κατηγορεῖν αὐτοῦ μὴ εἶναι δίκαιον, παρ' αὐτοῦ πρότερον κατηγορηθέντα. περὶ δὲ τοῦ χρήναι αὐτὸν ἐγγράφως ὑποσχεθῆναι τὴν ταυτοπάθειαν οὐ σφόδρα εὐόξεν ἀναγκαῖον ἡμῖν, καὶ ἄκων γὰρ κατὰ πάσαν ἀνάγκην εἰς τοῦτο καταδικασθήσεται παρὰ τῆς συνόδου, ἐλεγχθεῖς ψευδόμενος περὶ τὰς ἀποδείξεις τῶν κατηγοριῶν, ὅθεν καὶ δεκτός εἰς κατηγορίαν ἀναφανείς ὁ ἐκκλησιάρχης ἀπήτηθη κατὰ τὴν τῶν ἱερῶν κανόνων διαταγὴν παραγαγεῖν μάρτυρας καὶ ἀποδείξει ταῦτα, καὶ παρήγαγεν εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἀειπίστους μάρτυρας, τὸν τε τι-

μιάτατον ἱερομόναχον καὶ πνευματικὸν κῆρ Γρηγόριον καὶ τὸν ἱερομόναχον Θεοδώριτον, οἱ καὶ δεξάμενοι βάρος ἀφορισμοῦ παρὰ πάσης τῆς ἱεράς συνόδου, ὡς ἂν τὸ ἀληθὲς ἐξείπωσιν, ἐξείπον καὶ ὡμολόγησαν ἀληθῆ εἶναι πάντα τὰ περὶ τοῦ ἁγίου Μάκαριου ῥηθέντα, ὡς ὁ ἐκκλησιαάρχης διηγήσατο, καὶ τοῦ Ἰκονίου διατεينوμένου, διηγεῖσθαι ταῦτα ὡς περὶ ἄλλου προσώπου, τοῦ Καλοθέτου δηλονότι ἐκείνου, λέγοντος πολλὰ τοιαῦτα κατὰ τῶν ἁγίων, οἱ μάρτυρες ὑπὸ τῶ ῥηθέντι ἀφορισμῷ δισχυρίζοντο, αὐτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ ταῦτα εἰπεῖν, ὡς ἐλαλήθησαν. περὶ δὲ τῆς ἱεράς τραπέζης αὐτὸς ὁ Ἰκονίου ὡμολόγησε τοῦτο, πλὴν οὐκ εἶναι τράπεζαν καθιερωμένην διετείνετο, ἀλλ' ἐνιθήκην μᾶλλον τῆς ἱεράς τραπέζης. ὁμοίως καὶ περὶ τοῦ δυσσεβοῦς καὶ κακοδόξου Νίφωνος αὐτὸς ὡμολόγησε ταῦτα ἀπαρραλλάκτως, ὡς ὁ ἐκκλησιαάρχης διηγήσατο, καὶ ὅτι εἰς τὸν ναὸν εἰσῆρχετο τῆς ἱεράς ὑμνωδίας τελομένης, καὶ ὅτι καὶ κηρὸν μετὰ βαίου δέδωκε καὶ ὅτι καὶ ἐπ' ἐκκλησίας ἀνέγνω τὸ· πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμὸς, τούτων οὖν οὕτω παρηκολουθηκότων ἢ θεία σύ(νοδος) ναμεν βαρέα πάντα εἶναι καὶ ἄτοκα, οἳ τε γὰρ τῶν ὁσίων ἰδρώτες καὶ ὑπερ (ἀ)γῶνας καὶ κατὰ τοὺς τῶν ἀποστόλων ἀγῶνας καὶ τῶν μαρτύρων τοὺς ἄθλους καὶ αὐτοὶ β μέχρι τέλους ὑπενεγκεῖν ἐδυνήθησαν, ἀλλὰ τῇ τοῦ ἢ μηδὲ τιμῶν αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ ἀναιδῶς εἰς αὐτοὺς ἐ αὐτοῖς θωρησάμενον, οὐδὲ γὰρ πιστεῖει δύνασθαι τὸν θεὸν τοιαῦτα ποιεῖν κατὰ τῆς ἱεράς δὲ τραπέζης τόλμημα ποῖαν οὐχ ὑπερβάλλει ἀσέβειαν; ὅτε γὰρ καὶ ἐνιθήκη ἦν ἁγίας τραπέζης κατὰ τὸν τοῦ Ἰκονίου λόγον, (οὐκ ἔδει τοιαῦτα τολμᾶν κατ' αὐτῆς καὶ τὸν τεχνίτην καταπατεῖν αὐτὴν καὶ τεκτονικοῖς ἐργαλείοις σ φαῦσαν μέρος τῆς ἁγίας τραπέζης, λόγον γὰρ ἔχει καὶ αὕτη ἱεροῦ τραπεζοφόρου, καὶ ὡσπερ τοῦτο ὁ καταπατήσας ἢ κατατεμὼν εἰς λεπτὰ ἢ ἄλλην τινὰ χρεῖαν ἐνηργηκῶς δι' αὐτοῦ ἢ κινδονεύσει τοῦτο τετολημικῶς. οὕτως εἰ δοίημεν καὶ τοῦτο ἁγίας εἶναι τραπέζης ἐνιθήκην, ἀλλὰ καὶ τὸ τοῖς (αἰρετι)κοῖς κοινωνεῖν καὶ συνεύχεσθαι καὶ εἰσάγειν ἀναγινώσκοντας τοὺς τῶν μεγάλων μυστηρίων λόγους τοῦ μέσου καὶ βαῖα διδόναι μετὰ κηρῶν, ὅπερ ἐστὶ τὸ τῆς κοινωνίας σύμβολον καὶ τῆς περὶ τὴν πίστιν ἐνώσεως καὶ συμφωνίας, τί γε ἄλλο τοῦτον ἀποδεικνύει, ἢ ὡς οἱ προλαβόντες ἱεροὶ τῶν ἀποστόλων κανόνες διαγορευῆσι; διὰ ταῦτα

καὶ περὶ μὲν τῆς ἱερωσύνης, ὡς εἴρηται, οὐδεμίαν ἀπόφασιν διδομεν, διαγινώσκομεν δὲ καὶ ἀποφαινόμεθα, ἐκβληθῆναι τελείως τὸν Ἰκονίου τῆς ἡγουμενείας καὶ προστασίας τῆς εἰρημένης σεβασμίας μονῆς, μηδὲ γὰρ εἶναι δίκαιον, τὸν τοιαῦτα λέγοντά τε καὶ πράττοντα ἀρχῆν μοναχῶν ἐγχειρίζεσθαι καὶ τύπον ἑαυτὸν τοῖς ἄλλοις διδόναι, καὶ λόγων καὶ πράξεως δυσσεβείας μεστῶν, ἄλλως τε καὶ οἱ μὴ πίστιν ἔχοντες μηδὲ ἀγάπην εἰς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον σκανδαλιζόμενοι κατ' αὐτὸν, ὡς καὶ τὸν ναὸν ἑαυτοῖς ἀποκλείειν, ἵνα μὴ φανείεν ὅπως αὐτῷ συνευγόμενοι, πῶς ἂν αὐτῷ ὡς ἡγουμένῳ ὑποτάσσονται καὶ ψυχικῶς ὠφελοῦντο, καὶ οὐ μᾶλλον τὰ μέγιστα καὶ καιριώτατα βλάπτοντο; οὔτε τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ, οὔτε ἐν ἄλλῃ ἔσται ὁ Ἰκονίου προστασίαν ἐγχειρισθεὶς καὶ τὴν ἡγουμενείαν δεξάμενος, δι' ἧς εἴρηται. τοῦτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσα συνοδικὴ διάγνωσις, βεβαιωθείσα καὶ ταῖς ἡμετέραις οἰκιοχειροῖς ὑπογραφαῖς κατὰ μῆνα Σεπτέβριον τῆς ἐνισταμένης τρίτης ἰνδ. τοῦ ςω' ὀγδοηκοστοῦ ὀγδοῦ εἶτους Ϛ.

† Εἶχε καὶ ὑπογράφας· Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Νικαίας Θεοφάνης. Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ἡρακλείας Ἰωσήφ. Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως Πολύκαρπος. Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ἰωαννίνων Σεβαστεϊανός. Ὁ ταπεινὸς ἡμετροπολίτης Ἀμασειας, ὑπέρτιμος καὶ πρόεδρος Μηδείας Μιχαήλ. Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Σωζοπόλεως καὶ ὑπέρτιμος Νεῖλος. Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ποντοηρακλείας Ἰωακείμ. Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης πάσης Ῥωσίας Κυπριανός. Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Δέρκω καὶ ὑπέρτιμος Παῦλος. Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Χαμά Γρηγόριος. Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Βάρνης Ἀλέξιος †.

† Ταῦτα μὲν ἐγένοντο ἔτι τῆς ἐκκλησίας χηρευούσης, τοῦ δὲ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότη, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, εὐδοκία θεοῦ εἰς τὸν πατριαρχικὸν ἀναλθόντος θρόνον, συνόδου συγκροτηθείσης ἐν τοῖς θεξίαις κατηχομεναῖσι, συνεδριαζόντων τῇ μεγάλῃ ἀγιωσύνῃ αὐτοῦ τῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τοῦ Νικαίας, τοῦ Ἡρακλείας, τοῦ Θεσσαλονίκης, τοῦ Ἰωαννίνων, τοῦ Ἀμασειας,

τοῦ Οὐγγροβλαχίας κῦρ Χαρίτωνος καὶ τοῦ Οὐγγροβλαχίας κῦρ Ἀνθίμου, τοῦ Βάρνης, τοῦ Κερνίτζης, τοῦ Δέρκω καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀγχιάλου, ὄντων καὶ διὰ γνωμῶν, πρὸς μὲν τὸν Νικαίας τοῦ Ποντοβλακείας καὶ τοῦ Λιθῶν καὶ Μικρᾶς Ῥωσίας, πρὸς δὲ τὸν Ἰωαννίνων τοῦ Σωζοπόλεως, ἀνεγνώσθη τὸ εἰρημένον γράμμα, παρόντος καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰκονίου, καὶ ἐξητάσθη τὸ περὶ τῆς ἁγίας τραπέζης, καὶ εὐρέθη ἀπὸ μαρτυρίας τῶν τοῦ μοναστηρίου μοναχῶν καὶ ἀπὸ τῆς διηγήσεως αὐτοῦ τοῦ Ἰκονίου, δεξαμένον ἀφορισμὸν παρὰ τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότη, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὅτι ἁγία τράπεζα ἦν, καὶ οὐκ ἐνθῆκη, καθὼς ὁ Ἰκονίου διεστίνετο. ἐλαλήθη δὲ καὶ ἕτερον, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ μεγάλου σαββάτου . . . ἐφόρεσεν ὁ ἱερομόναχος Γρηγόριος, καὶ ἔποιε τὸν ἐνταφιασμὸν, ἔτυφεν αὐτὸν σφοδρῶς κατὰ τῆς παρεΐας ὁ Ἰκονίου . . . εὐρέθη καὶ τοῦτο ἀληθές. διὰ ταῦτα καὶ διέκριεν ἡ θεία σύνοδος, ἐπιψηφισαμένου καὶ τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότη, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὡς ἂν κατὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα· „εἴ τις ἱερωμένος τι τῶν ἐν τῇ ἁγίῳ βή(ματι) . . . συντρίψῃ, ἢ εἰς κοινὴν χρεῖαν χρήσῃται τοῦτο, ὑπάρχει καθηρημένος,“ καὶ ἔτι κατὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα· „ἱερεὺς τύπτων καὶ τυπτόμενος καθαιρείσθω“ ὁ δὲ Ἰκονίου καὶ ἱερέα ἔτυφεν ἐνδεδομένον τὴν ἱερατικὴν (στολὴν), μῆτε τὴν ἡμέραν δυσω(πηθεῖς), μῆτε τὸ τῆς μεταχειρίσεως ἔργον. καὶ διὰ ταῦτα καὶ δι' ἄπερ ἐβ κατὰ τῶν ἁγίων καὶ κατὰ τὸν προειρημένον ἀποστολικὸν κανόνα περὶ τῶν κοινωνούντων τοῖς ἀκοινωνή(τοις) καὶ ὁ Ἰκονίου πάσης ἀρχιερατικῆς ὑπηρεσίας ἔστερημένος καὶ καθάπαξ καθηρημένος καὶ (ἀπο)κομμένος τοῦ τῶν ἀρχιερέων χοροῦ καὶ καταλόγου· διὰ ταῦτα καὶ ἐνεγράφη τῷ παρόντι κωδικίῳ . . . ὡς μηδέποτε εὐρεῖν αὐτὸν ἀνάκλησιν εἰς ἱερωσύνην. κατὰ μῆνα ἰούλιον τῆς τρίτης ἰνδ. †.

† Δι' ἀσφάλειαν ὑπεγράφη παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ τῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων †.

† Νεῖλος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπισκοπὸς Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης*) †.

*) Nomina subscripta ipsorum praesulum manibus.

† Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Νικαίας Θεοφάνης †.

† Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Ἡρακλείας Ἰωσήφ †.

† Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ἰσίδωρος †.

† Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Ἰωαννίνων Σεβαστεϊανός †.

† Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Σώζοπόλεως καὶ ὑπέρτιμος Νεῖλος †.

† Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας Ἀνθίμος †.

† Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Βάρνης Ἀλέξιος †.

† Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Κερνιτζης Ματθαῖος †.

† Омъкрениѣ митрополитѣ Поминѣ кнѣвѣс (κνη) η Κελικος Ρυση †.

† Ὁ ταπεινός μητροπολίτης Δέρκω Παβλος* †.

CCCXXXIII. (6892—1383) septembri. ind. VII.

Professio fidei Zols.

† Πιστεύω εἰς ἕνα θεόν κ. τ. λ. πρὸς τούτοις ἀποβάλλομαι τὴν παρὰ τῶν Λατίνων γενομένην προσθήκην ἐν τούτῳ τῷ ἀγίῳ συμβόλῳ τὴν λέγουσαν, ὅτι καὶ ἐκ τοῦ οἴου ἐκπορεύεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, πιστεύω γὰρ καὶ ὁμολογῶ, ὅτι ἐκ μόνου τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἀποβάλλομαι δὲ καὶ πάντα τὰ ἔθιμα αὐτῶν καὶ τὴν πολιτείαν καὶ διαγωγὴν, ὅσα εἰσὶν ἔξω τῆς ἐκκλησίας τῆς ἀποστολικῆς καὶ τῆς νομοθεσίας τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ στέργω καὶ φρονῶ πάντα, ὅσα φρονεῖ ἡ ἁγία ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ προσέρχομαι ὀλοφύχως τῷ παναγιωτάτῳ μου δεσπότῃ, τῷ αἰκουμένικῷ πατριάρχῃ καὶ τῇ περὶ αὐτὸν ἱεραῖ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ. μ η ν ι σ ε π τ ε β ρ ι ω ι ν δ. ζ †.

*) Pars inferior folii abscissa.

† Ἡ ἀπὸ τοῦ Εὐρώπου Ζωή προσελθοῦσα τῷ παναγιωτάτῳ ἡμῶν δεσπότη, τῷ οἰκουμένικῳ πατριάρχῃ, καὶ τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστερξε τὴν παροῦσαν ὁμολογίαν, καὶ ἀπεβάλλετο πάσαν τὴν τῶν Λατίνων αἵρεσιν καὶ τὴν εἰς τὸ ἅγιον σύμβολον γενομένην παρ' ἐκείνων πρόσθετήν †.

CCCXXXIV. (6896—1387) novembri. ind. XI.

De quodam Bea Catalano.

† Ἰωάννης ὁ Μκαίας ὁ ἀπὸ τῶν Κατελάνων προσῆλθε τῇ ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ μῆνα νοέμβριον τῆς ια' ἰνδ. †. *)

CCCXXXV. 6888 (1380) iunio. ind. III.

Synodus iterum confirmat imperatoris privilegium, quo episcopatus Kernitziae in metropolim erigitur.

. καὶ τοῦτο βασιλέως χρηστοῦ καὶ τῆς περὶ τὸ θεῖον αὐτοῦ εὐλικρινοῦς διαθέσεως τὸ μὴ μόνον τοὺς ἰσχυρῶς μα τοῖς ἐναντίοις καὶ περιφανῇ κατ' αὐτῶν ἀνιστῶντας τρόπαια γερῶν· ἀξιοῦν, ἀλλὰ καὶ οἷς ἡς ἡθῶν πρόσεστι καὶ ἀναγωγῇ πνευματικῇ καὶ χρίσμα ἱερωσύνης, τιμὰς χορηγεῖν φιλοτίμως καὶ ὦρον χάριν ἐκ τῆσδε τῆς τάξεως προβιάζειν εἰς ὑψηλοτέραν ἀνάβασιν. τοῖς δὲ παρὰ νοῖς ἡμῖν τῆς ἐκκλησίας προστάταις οὐδὲν οἶμαι λησιτελέστερόν τε ἅμα καὶ κρεπωδέστερον τοῦ μὴ τῆς ἐκκλησίας προβαινούσας βασιλικὰς πράξεις παντὶ τῷ δυναμένῳ κυροῦν τε καὶ σονιστᾶν . . . ὃν ἀγαθὸν δοκοῦντας ἀποδεδέχθαι, ὁμοῦ δὲ καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἐφελκομένους τὴν βασιλικὴν . . . αν, ἥς προσούσης αὐτῇ τὰς προκειμένας ἱεράς ὁσημέραι πράξεις βιάδιως περαινεῖν δύναται. καὶ γὰρ βασιλεία καὶ ἐκκλησία τῆς ἐν ἡμῖν ἡγεμονίας τὰ κράτιστα· ἡ μὲν γὰρ τοῖς ἐκτὸς καὶ φαινομένοις νομοθετεῖ, ἡ δὲ τοῖς ἐντὸς καὶ νοουμένοις ἐπιστατεῖ, καὶ ἅμφω παρ' ἀλλήλων ἀντιδιδοῦσαι τε καὶ λαμβάνουσαι τὰ προσήκοντα μέγα τι τοῖς ἀρχομένοις καθίστανται χρήμα, καὶ μεγάλης αὐτοῖς ὠφελείας γίνονται πρόξενοι, καὶ τοίνυν

*) Pars folli abscissa.

ἴδοι τις ἂν θαυμασίαν τὴν τούτων πλοκὴν καὶ τὴν ἔνωσιν ἀδιάρρηκτον, ἃ γὰρ ἑκατέρωθεν παρὰ τῆς ἑτέρας πλουτεῖ, ἀντεισφέρει πάλιν τῇ θεδωκοῖα μετὰ πολλῆς τῆς εὐγνωμοσύνης, καὶ ἢ μὲν τὰ δοκοῦντα προτείνεται, ἢ δ' ἐπιβραβεύει τοὺς γινόμενους, καὶ ἅπερ ἂν ἡγήται δέον κρατύνεσθαι, ἐπιβεβαίωσι, καὶ τὸ ἑδραῖον ἔχειν ἀποχαρίζεται, ἔστι δὲ ὅτε καὶ συνεισηνεγκοῦσά τι καὶ παρ' ἑαυτῆς μείζον ἐκείνο καὶ θαυμασιώτερον ἀπετέλεσεν. εἰ δὲ ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, πῶς ἂν οὐ καὶ παρ' ἡμῶν τῆς προσηκούσης τύχοι προνοίας ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Κερνιτζῆς, ὁμοῦ μὲν καὶ τῆς προγεγενημένης πρὸς αὐτὸν βασιλικῆς εὐεργεσίας καὶ χάριτος ὑπὲρ αὐτοῦ πρεσβευούσης, ὁμοῦ δὲ καὶ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἡμῶν ἀδελφικοῦ καὶ πνευματικοῦ φίλτρου, μὴ παριδεῖν αὐτὸν ἀναγκάζοντος· φθάνει γὰρ πρό τιμῶν ἤδη χρόνων ὁ κράτιστος καὶ ἅγιός μου αὐτοκράτωρ, τῇ οἰκείᾳ κενούμενος περὶ τὰ καλὰ φιλοτιμία τε καὶ σπουδῇ, προβιβάσας αὐτὸν εἰς μητροπολίτην ἀπὸ ἐπισκόπου καὶ τὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν, τὴν Κερνιτζαν, εἰς μητρόπολιν, βασιλικὸν ἐξ ἀρχῆς εἰδὼς καὶ τοῦτο προνόμιον. τὴν δὲ τοιαύτην πράξιν τε καὶ κατάστασιν ὑστερον συνοδικῇ φήρῃ καὶ ὁ χρηματίας πρὸ ἡμῶν πατριάρχης ἐπικυροῖ, ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ μέχρι τοῦ νῦν ὁ ἱερώτατος οὗτος μητροπολίτης ὑπὸ τῆς ἐπιφοίτησης τοῖς τῶν Ῥωμαίων πράγμασιν ἀνωμαλίας καὶ στάσεως ἐμποδιζόμενος, οὐ μετρίως αὐτῷ, ὡς ἀνέφερε, καὶ τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶν ἐναντιωθέντος, οὐκ ἔσχεν ἐπιλαβέσθαι τῆς κατ' αὐτὸν ταυτησί ἐκκλησίας εἰς μητρόπολιν τιμηθείσης. ἀρτίως δὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος εἰς τὸν ὑψηλὸν τοῦτον πατριαρχικὸν οἰκουμενικὸν κρίμασιν θειοτέροις ἀνεληθοῦσης θρόνον, τὸ ἱερὸν συνοδικὸν δικαιοκέρειον αὐτίς καὶ τοῦτον ὄρα τὴν τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ στέρησιν ἀνακλαιόμενον καὶ βοηθείας τοχεῖν ἐξαιτούμενον, καὶ, εἰ δεῖ συντόμως εἰπεῖν, εἰς οἶκτον ἐκκαλεῖται τὴν ἡμῶν μετριότητα. καὶ γοῦν συνδιασκεψαμένη συνοδικῶς τῇ περὶ αὐτὴν ἀδελφότητι τῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερέμων, τῷ Νικαίας καὶ τὸν τόπον ἐπέχοντι τοῦ Καισαρείας, τῷ Ἡρακλείας, τῷ Θεσσαλονικῆς, τῷ Ἰωαννίνων, τῷ Ἀμασειας, τοῖς δυοῖν Οὐγγροβλαχίας, τῷ Σωζοπόλεως, τῷ Βάρνης, τῷ Ποντοηρακλείας διὰ γνώμης, τῷ Κελτζηνῆς, τῷ Δέρκω καὶ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀγγιᾶλου, διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται, ὡς ἂν ἀκολούθως τῷ σεπτῷ προτάγματι τοῦ κράτιστου καὶ ἁγίου μου αὐτοκρά-

τυρος, ἔτι γε μὴν καὶ τῇ προγεγονοίᾳ συνοδικῇ πράξει ἐπὶ τοῦ χρη-
 ματίσαντος πρὸ ἡμῶν πατριάρχου τυτχάνη ἢ τῆς Κερνιτζῆς ἀγιωτάτη
 ἐκκλησία τετιμημένη τῷ τῆς μητροπόλεως ἀξιώματι, ὃ καὶ προσέεται
 αὐτῇ τὸ ἀπὸ τοῦδε εἰς διηγεῖσθαι, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ ἐπικηρυχθησόμενοι
 ἀρχιερεῖς, διαδεχόμενοι τὸν νῦν ἱερώτατον μητροπολίτην Κερνιτζῆς,
 μέχρι τοῦ παντός ἔσονται συναριθμούμενοι τῷ τῶν μητροπολιτῶν ἱε-
 ρωτάτῳ σοντάγματι καὶ τῶν ἑσῶν αὐτοῖς ἐπακολούοντες τιμῶν ἐν τε
 συνοδικαῖς συνελεύσεσιν, ἐν ἐκκλησιαστικαῖς συναθροίψεσι καὶ ταῖς
 ὑπουδῆποτε γενησομέναις συναγωγαῖς καὶ καθέδραις καὶ στάσεσι,
 τἄλλα τε πάντα, ὅποσα τοῖς ἑτέροις μητροπολιταῖς, ἐξέεται τῷ νῦν
 τε ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Κερνιτζῆς, κυρῷ Ματθαίῳ, καὶ δὴ καὶ τοῖς
 αὐτοῦ διαδόχοις κατὰ τὴν ἀνωθεν ἐπικρατήσαν ἐν τοῖς τοιοῦτοις
 τάξιν τε καὶ παράδοσιν. τούτου γὰρ χάριν ἀπολέλυται τῷ ἱερωτάτῳ
 μητροπολίτῃ Κερνιτζῆς καὶ ὑπερτίμῳ, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῷ
 ἀδελφῷ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ σολλειουργῷ, καὶ τῇ κατ' αὐτὸν
 ἐκκλησίᾳ καὶ ἡ παροῦσα συνοδική πρᾶξις τῆς ἡμῶν μετριότητος δι'
 ἀσφάλειαν κατὰ μῆνα Ἰούνιον τῆς ἐνισταμένης γ'
 ἰνδ. τοῦ ἑσῶπῃ ἔτους †.

† Ἔῖχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς
 τὸ Νεῖλος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταν-
 τिनουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πα-
 τριάρχης †.

CCCXXXVI. (6889—1380) septembri. ind. IV.

*Metropolita Kernitzas, legatus domini Naupacti vel synodum, affirmat, ge-
 nuinam esse relationem a se allatam.*

† Ἐπειδὴ διεκόμισα ἀναφορὰν πρὸς τὸν παναγιώτατον ἡμῶν δε-
 σπότην, τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, καὶ τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν σύνο-
 δον ἀπὸ τοῦ αὐθέντου τῆς Ναυπάκτου, Μποῦα δεσπότη τοῦ Σπάτα,
 ὑπόσομαι, ὅτι ἡ ἔννοια καὶ ὁ καὶ ἡ βουλή καὶ ἡ γνώμη τοῦ
 δεσπότη ἦσαν ἀνατεθειμένα πρὸς ἐμὲ, ὅπως γράψω κατὰ πα . . .
 ὁμοίαν ἀναφορὰν, καθὼς καὶ εἰς τὸν κραταῖον καὶ ἄγιον ἡμῶν αὐ-
 θέντην καὶ βασιλέα, καὶ ἔνεκεν (ταύτης) τῆς ὑποθέσεως οὐ ψεύδομαι,
 ἀληθῆς γὰρ ἐστὶν ἡ ἀναφορὰ ὡς ἐφορῶντος τοῦ θεοῦ· ἐὰν δὲ εὐρίσθη
 ποτε . . . ψεῦδος παντελῶς καὶ ἐπίπλαστος ἢ αἰρημένη ἀναφορὰ, ἔντα

εὐθύνωμαι κανονικῶς εἰς τὴν ἱερωσύνην μου. τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσά μου ἔγγραφος ὀπίσθεαις δι' ἀσφάλειαν μηνὶ Σεπτεβρίῳ Ἰνδ. δ' †.

† Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Κερνίτζης Ματθαῖος †.

CCOXXVII. 6888 (1380) iunio. ind. III.

Synodus conprovincialis controversias ortas in ecclesia Russias, nominatque hieronichum Rosmenem metropolitam Kionias et Magnae Russias.

. μὲν πρὸ χρόνων ἤδη πολλῶν χειροτονηθεὶς μητροπολίτης Κιέβου καὶ πάσης Ῥωσίας ὁ ἐκείθεν ἀποσταλεὶς θεοφιλέστατος (ἐπίσκοπος) Βλανδιμοίρος, ὁ κῆρ Ἀλέξιος ἐκεῖνος, φθάνει δὲ μετ' ὀλίγον καὶ ὁ μέγας ἐκεῖνος ῥήξ Μασκοβίου καὶ πάσης Ῥωσίας (δ)ς τὸν τῆδε βίον καταλιπὼν οὐ τὸν υἱὸν αὐτοῦ μόνον, τὸν νῦν μέγαν ῥήγα πάσης Ῥωσίας, Δημήτριον πάντο τὸ τῆνικαῦτα τῷ μητροπολίτῃ τῷδε παραδοὺς, ἀλλὰ καὶ τὴν τῆς ἀρχῆς ἀπάσης ἐπιτροπείαν καὶ φυλακὴν αὐτῷ . . . ὄμενος, μηδενὶ θαρρεῖν ἔχων ἐτέρῳ, πολλῶν μὲν ἐπιχειμένων πολεμίων, πολλῶν δὲ τῶν αὐτῷ φθονούντων τῆς ἀρχῆς καὶ . . . μανεῖσθαι ταύτην καιρὸν ζητούντων. τοῦ γοῦν μητροπολίτου καὶ τὸν παῖδα διασώζειν καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ συντηρεῖν παντι τρόπῳ προθυμουμένου, τοῖς μὲν ἄλλοις καὶ ἡρεμεῖν ὀπισθοῦν ἐδόκει καὶ εἰρήνην ἄγειν, τῷ δὲ κυρσολάτρῃ ῥηγὶ τῶν Λιτβῶν, πᾶσαν μὲν ῥαδίως τὴν ἄλλην ἐπίοντι χώραν καὶ ἀφανίζοντι, πᾶσαν δὲ πόλιν ὑφ' ἑαυτὸν ποιουμένῳ, πρὸς δὲ τὴν Μεγάλην Ῥωσίαν οὐδ' ἠντινοῦν εὐρίσκοντι πάροδον οὐκ ἦν ἡρεμεῖν, ἀλλὰ πῦρ ἔπει κατὰ τοῦ μητροπολίτου, καὶ τὰ χεῖριστα διαθήσειν αὐτὸν ἐσκοῦδαζε, καὶ δὴ ποτε μετὰ ἀπάτης αὐτοῦ λαβόμενος, εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Μικρᾶς Ῥωσίας περιούτος καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ τελούντων χριστιανῶν, αὐτὸν μὲν καθείρξε, τὴν δ' ἀποσκευὴν αὐτοῦ πολύτιμον οὖσαν ἤρπασε, καὶ τοὺς αὐτῷ ἐπομένους ἠνδραποδίσαστο, κἄν ἀπέκτεινεν αὐτὸν, εἰ μὴ συνάρσει τινῶν φυγὰς ᾗχετο λάθρα, καὶ οὕτω διέδρα τὸν κίνδυνόν τούτης τοιγαροῦν ἀεὶ τῆς γνώμης ἐχόμενος κατ' αὐτοῦ καὶ διαβίου λυπεῖν αὐτὸν ἐθέλων, οὗ μὴ τὴν τῆς Μεγάλης Ῥωσίας ἀρχὴν αὐτῷ ἐπιτρέπει, ἀλλὰ καθάπαξ ἀνεπιχειρήτον αὐτῷ ταύτην διατηρεῖ, καὶ τὸν Ῥωμανὸν ἐκεῖνον χειροτονηθῆναι παρασκευάζει, ἐνταῦθα πολλῇ γρη-

σάμενος παρακλήσει, προφάσει μὲν τῷ μὴ καταδέχεσθαι ἐν τῷ ὑπ' αὐτὸν ἔθνει τὸν κύρ Ἀλέξιον ἔχειν μητροπολίτην, τῇ δ' ἀληθείᾳ, ἵνα διὰ τοῦ Ῥωμανοῦ, φιλιαν πρὸς αὐτὸν ἔχοντος, σχολή τινὰ πάροδον ἐν τῇ τῆς Μεγάλῃς Ῥωσίας ἀρχῇ· γέγονε μὲν οὖν ἐντεῦθεν σύγχυσις οὐκ ὀλίγη καὶ ταραχή, λῦσι δὲ ταχέως καὶ ταύτην ὁ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομῶν, ἐξ ἀνθρώπων τὸν Ῥωμανὸν ποιησάμενος, καὶ ἄκοντος μὲν αὐτοῦ, γίνεται δ' αὖν ὁμοῦς ὑπὸ τὸν κύρ Ἀλέξιον ἡ πᾶσα τῆς ἐκκλησίας ἀρχή, καὶ τὸ ἔθνος εἰρήνην ἄγει, καὶ ἐπίσκοποι ταῖς ἐκκλησίαις ἐγκαθιδρύονται πάσαις. ὁ δὲ, καίτοι τῆς χώρας αὐτῷ ὑπὸ πολλοῖς ἐπισκόποις ἰθυνομένης, οὐδ' οὕτως εἰρηνεύειν ὅλως ἐβούλετο, ἀλλὰ καὶ τὸν μητροπολίτην δῆθεν προσεκαλεῖτο, καὶ εἰς τὸ Κῦβερον μεθ' ὑποκρίσεως ἡξίου παραγενέσθαι, πολλὴν λέγων ἔχειν τὸν καιρὸν, ἀφ' οὗ τὴν οἰκίαν μητρόπολιν ἀνεπίσκοπον καταλείποι, καὶ ἡ δει ταύτη ἐπιδημήσαι ἢ δοῦναι χώραν, ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ ταύτη προχειρισθῆναι ποιμένα. ὁ δὲ μὴ πρὸς τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸν ἐγκεκρυμμένον ταῦτοις δόλον ἀφορῶν, τὴν μὲν μητρόπολιν τῆς προσηκούσης ἡξίου προνοίας δικαίως ἔχων ἐν αὐτῇ καὶ τὰ πρὸς χρείαν κατ' ἔτος αὐτῇ φιλοτιμώτατα χορηγῶν, καταλιπεῖν δὲ τὴν πολυάνθρωπον χώραν καὶ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὸ περιλειφθῆν ἐν Κῦβερῳ μικρὸν λείψανον οὐκ ἀναγκαῖον ἐνόμιζε, πρῶτον μὲν ἐπίσκοπον ἔχων τῶν πλησιοχωρούντων, ἀποπληροῦντα τὰς ἐν αὐτῷ ἱερατικὰς χρείας, ὅτε δεήσει, ἄλλως τε δὲ καὶ τὸν παρὰ τοῦ προδήλως ἐχθροῦ φανερόν φοβούμενος κίνδυνον, ἐπεὶ οὐδὲ δι' ἄλλο τι ἢ πρόσκλησις ἦν, μηδεμίας ἀναγκαίας, ὡς εἴρηται, χρείας κατεκειγούσης. ἐντεῦθεν ἐγκλήματα συμπλάττονται κατὰ τοῦ μητροπολίτου, καὶ ὁ ἀγιώτατος καὶ ἀοιδίμος πατριάρχης κύρ Φιλόθεος, τὸν δόλον καὶ τὴν σκηνὴν ἀγνοῶν, τὸν νῦν μητροπολίτην Λιτβῶν καὶ Μικρᾶς Ῥωσίας, τὸν Κυπριανόν, τῶν ὑποθέσεων πέμπει κριτὴν, ἀμφοτέρους, ὡς δεῖ, τοῖς μέρεσιν διαιτήσονται καὶ, ὡς τὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ, εἰρηνεύσονται αὐτοὺς μετ' ἀλλήλων. ὁ δὲ τῶν μὲν τοῦ πεπομφότος ἐπιλαθόμενος λόγων, τοῦ δὲ τῆς ἐκκλησίας ἐπιλαβέσθαι γενόμενος ὅλος πάντα ποιῶν ἦν, δι' ὧν ἂν ἐνόμιζεν οἷός τε γενέσθαι τοῦ σκοποῦ μὴ διαμαρτεῖν, καὶ πρῶτον μὲν τὸν αὖν αὐτῷ ἐντεῦθεν κεμφθέντα συνεργόν, ὡς ἂν τις εἶποι, καὶ σπουδαστὴν ἀπεσεύσατο, ὡς ἂν τι μὴ συνειδείῃ τῶν πράτταμένων αὐτῷ, εἴτα τὸν ῥῆγα τῶν Λιτβῶν καὶ τοὺς αὐτοῦ πάντας οὕτως ὑπέρχεται,

καὶ οὕτως ἐνοῦνται καὶ συμπλέκονται μετ' ἀλλήλων, ὡς αὐτοὺς ἐκεῖνον αὐθις δοκεῖν ἔχειν τὸν Ῥωμανόν, καὶ πέμπονται γράμματα παρ' εὐθὺς ἐξ ἐκείνων, τοῦτον ζητούντων μητροπολίτην, καὶ ὡς εἰ μὴ αὐτός γένοιτο, ἔτι(ερον) λήφονται παρὰ τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας· τῶν δὲ τοιούτων γραμμάτων μὴ μόνον αὐτουργὸς αὐτὸς ἦν, ἀλλὰ καὶ διακο . . . ἄλλα μὲν τῇ μητροπολίτῃ Ἀλεξίῳ πράξιν ὑποσχεθεὶς καὶ μένειν οἴκοι παραινέσας καὶ μηδὲν τι λυπηρὸν προσδοκᾶν, αὐτοῦ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ πᾶσαν ἀναδεξαμένου φροντίδα, ἄλλα δὲ θείξας ἐπὶ τῶν ἔργων καὶ ἀντιφίλου καὶ πολλὰς ὀφειλόντος χάριτας, ἀνθ' ὧν εὗρεν ἐξ ἐκείνου πολλῶν ἀγαθῶν, πολεμιώτατος ἀπάντων ἀναφανείς καὶ ψευδεὶς λιβέλλους κομισίας, πολλῶν ἐγκλημάτων μεστοῦς, καὶ καθελεῖν ἐκεῖνον πάντα τρόπον ἐσπουδακῶς. τούτων οὕτω σκαιωρηθέντων λαθῶν χειροτονεῖται μητροπολίτης Κυέβου τε καὶ Λιτβῶν, καὶ κατορθοὶ τὸ τῆς γνώμης αὐτῇ βουλόμενον, καὶ τοῦ μὲν τῆς ἐκκλησίας ἐπιλαμβάνεται, ζῶντος ἔτι τοῦ μητροπολίτου καὶ φίλου, ὑπὲρ δὲ τοῦ λοιποῦ πράξιν συνοδικήν λαμβάνει, μηδ' αὐτοῦ τοῦ μέρους ἀποτυχεῖν, ἀπαιτεῖ δὲ τοῦ γέροντος ἐκείνου μητροπολίτου τελείαν καθαίρεσιν, πάντων ἀπατηθέντων καὶ πιστευόντων τοῖς αὐτοῦ πλάσμασιν, ἐπεὶ φιλοῦσιν οἱ τῶν ἀνδρῶν ἀγαθοὶ καὶ μηδὲν ἑαυτοῖς κακὸν συνειδότες καὶ τοὺς μὴ τοιούτους χρηστοὺς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπολαμβάνειν, ἀλλὰ τούτου μὲν οὐκ ἐπιτογῶναι. ἐξαποστέλλονται δὲ σὺν αὐτῷ ἐκκλησιαστικοὶ ἄρχοντες, ἀνερευνήσαντες τὸν ἐκείνου βίον καὶ τὰ κατ' ἐκείνου παρὰ τῶν κατηγορῶν καὶ μαρτύρων γνωρίσαντες καὶ τὸ εὗρεθὲν ἐγγράφως τῇ ἱερᾷ συνόδῳ κομίσαντες. τὰ δ' ἦν πάντα λόγος μόνον καινός καὶ ἀσύστατος, καὶ οὐδ' ὁ κατηγορῶν ὄλως ἦν, οὐδ' ὁ συνειδῶς ἐκείνῳ τι τῶν ἀπηγορευμένων, πάντες μὲν οὖν μᾶλλον πατέρα ἐκεῖνον ἤγοοντο, καὶ σωτήρα τοῦ ἔθνους ἐκάλουν, καὶ ἴσα ταῖς ἑαυτῶν κεφαλαῖς ἅπαντες ἐτίμων, καὶ τῇ μητροπολίτῃ Κυπριανῷ, ὡς εἰς ἅγιον ἄνδρα πεπαρηνήκοτι, κατηρῶντο τὰ φρικωδέστατα. θροῦς δ' ἐπιγείρεται μὲν πλεῖστος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ῥωσικὴν ἐπαρχίαν καὶ στάσις καὶ ὄχλησις οὐ μικρά, καταστέλλεται δ' ὁμοῦς ταῖς τοῦ μητροπολίτου Ἀλεξίου καὶ κοινῇ πρὸς ἅπαντας καὶ ἰδίᾳ πρὸς ἕκαστον συχναῖς ὑποθήκαις καὶ συμβουλαῖς, καὶ γράμματα πέμπονται εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἀγνωστάτην τοῦ θεοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν, ἅμα τὸ τε κατασκευασθὲν αὐτῶν τοῖς ὀφθαλμοῖς νέφος τῆς λύπης ὑποδηλοῦντα διὰ τὴν τοῦ μητροπολίτου Κυπριανοῦ

χειροτονίαν καὶ πρὸς συμπάθειαν ἑαυτῶν καὶ οὐκ ἔτι τὴν θείαν σύνο-
 οδον ἐκκαλούμενα καὶ βοήθειαν δικαίαν ἀντὶ τῆς τρυφᾶς αὐτοῖς
 ἀδίκου ἀτιμίας λαβεῖν ἀπαιτοῦντα. αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ οἱ ἡμέτεροι τῆς
 ἐκκλησίας πρέσβεις ἐκείθεν ἐλθόντες συνοδικῶς ἀφηγοῦντο καὶ πολ-
 λούς ἄλλους ἐκείθεν ἐλθόντας ταῦτα τοῦτοις συμφθεγγομένους ἔχον-
 τας. τούτων δ' ἐνταῦθα γραφομένων ὁ μητροπολίτης Κυπριανὸς οὐκ
 ἦν ἀμελῶν, ἀλλὰ πολλὸς ἐνέκειτο τὴν Μεγάλην Ῥωσίαν φιλονεικῶν
 εἰσελθεῖν καὶ ταύτης ἐπιλαβέσθαι, ἐπεὶ καὶ ὁ μητροπολίτης Ἀλέξιος
 ἐν βαθεῖ γήρᾳ πρὸς θεὸν ἐξεδήμησεν· ὡς δὲ πολλὰ μογήσας οὐδὲν
 ἤνευ, οὐδὲ τὸν ἐκείσε παραδεχόμενον ἔσχε, τῆς ὡς ἡμᾶς φερούσης
 ἀπτεται, καὶ εἰς τὴν ἱεράν μεγάλην σύνοδον ἀνατρέχει ἐπὶ τοῦ χρη-
 ματίσαντος πρὸ ἡμῶν πατριάρχου, ζητῶν βοήθειαν, ἐφ' ἣ καὶ τὴν
 Μεγάλην Ῥωσίαν λαβεῖν. ὡς δὲ κἀνταῦθα τὸν καιρὸν εὗρισκεν οὐ
 συμβαίνοντα τῷ ἰδίῳ σκοπῷ, καθήρτο περιμένων καὶ κενῶς ἐλπίζι
 τρεφόμενος. οὐ πολὺ τὸ ἐν μέτρῳ, καὶ χηρευούσης ἔτι τῆς ἐκκλησίας
 πρέσβεις ἀπὸ τῆς Μεγάλης Ῥωσίας ἀφίκοντο, γράμματα κομιζόντες
 καὶ μητροπολίτην αἰτοῦντες αὐτοῖς γενέσθαι, ὃν μεθ' ἑαυτῶν εἶχον
 εὐλαβεστάτον ἱερομόναχον καὶ ἀρχιμανδρίτην, τὸν Ποιμένα, τῆς παρὰ
 κανόνας τοῦ Κυπριανοῦ χειροτονίας καταβωόμενοι. ἄρτι δὲ τῆς ἡμῶν
 μετριότητος εἰς τὸν ὑψηλὸν πατριαρχικὸν κλίμασι θειοτέροις ἀνελ-
 θούσης θρόνον, εἰς αὐτὴν ἀνατρέγουσι καὶ αὐτοί, καὶ τὰ γράμματα
 ἐγχειρίζουσι, καὶ τὸν τοῦ πέμψαντος αὐτοῦ σκοπὸν μεγάλου ῥηγῶς
 πάσης Ῥωσίας Δημητρίου καὶ τὴν παράκλησιν ἀνενεγκόντες, ἐκπλη-
 ρωθῆναι ἀξιοῦσιν αὐτῶν τὴν αἴτησιν. ὡς δὲ καὶ ὁ μητροπολίτης Κυ-
 πριανὸς ἀνατρέχει, πρὸς τῷ Κυβέρῳ καὶ τὴν Μεγάλην λαβεῖν Ῥωσίαν
 αἰτῶν, ἣ δὲ μετριότης ἡμῶν τὴν μὲν τῶν ἀπὸ τῆς Μεγάλης Ῥωσίας πρέ-
 σβειῶν ζήτησιν καὶ παράκλησιν δικαίαν) κρίνασα, τὴν αὐτοῦ δὲ χει-
 ροτονίαν, ὡς ζῶντος ἔτι τοῦ μητροπολίτου Ἀλεξίου γεγεννημένην, ἀκα-
 νόνηστον ἡγουμένην, διέγνω κρίσει καὶ βασάνῃ κανονικῇ, δοθῆναι τὸ
 κατ' αὐτόν, κἂν μὲν κανονικῶς καὶ νομίμως προβὰν ἀναφανῆ, στέρ-
 γεσθαι καὶ μὴ ἂν ἄλλο τι τούτου πλῆρον γενέσθαι, εἰ δ' οὐκ, στερη-
 θῆναι αὐτόν καὶ οὐπερ ἔχειν δοκεῖ, ἐζήτησεν οὖν ἐπὶ τούτῳ, ἵ. ὡν τινῶν
 ὀλίγων διάσκεψιν εἰς ἀπολογία. καὶ μεθ' ἡμέρας εἰς τὴν ἱεράν σύνο-
 οδον ἐλθὼν οὐ κρίσεως ἐνεκεν ἀφίχσθαι φησι, ζητῆσαι δὲ μόνον καὶ
 λαβεῖν, ὅσον ἡ σύνοδος διὰ τῆς ἐγγράφου πράξεως αὐτῆς αὐτόν ἔχειν

διαλαμβάνει, καὶ μὲν δοκῆ δίκαιον· εἰ δ' οὖν, ἐτοιμῶς ἔχειν ἀρκε-
 σθῆναι τῷ ἐν ᾧ μόνῳ χειροτονήσεται μέρος, τὸ λοιπὸν ἤδη παραι-
 τησάμενον. ταῦτ' εἶπε, καὶ, ὡς ἔειπεν, οὐκ εἰς καλὸν αὐτῷ ἀπαντήσῃ
 ὑπολογισάμενος, εἰ καὶ αὐτοῦ παράνομος ἐξετάζοιτο, τί δεῖ γενέσθαι
 πρὸς τὴν αἴτησιν τῶν ἐκ τῆς Μεγάλης Ῥωσίας, λάθρα φυγῶν ἄχρετο,
 μηδὲ προσήματος ἀξιώσας τινα. μετὰ ταῦτα ἐζητήθη πρῶτον μὲν,
 εἰ γε δίκαιον δοκεῖ χειροτονήσθαι τὸν Ποιμένα μητροπολίτην Μεγάλης
 Ῥωσίας, ἔπειτα καὶ πῶς ἂν γένοιτο, εἰ μὴ καὶ Κυέβου ἐπικηροχθεῖται
 τοῦ ἀρχιεπίσκοπου μητροπόλεως ὕπτος τῆς πάσης Ῥωσίας; πολλῶν λόγων
 τοίνον κινήσεντων συνοδικῶς, ἔδοξεν ἀναγκαῖον εἶναι καὶ δίκαιον, μὴ
 περιδεῖν ἡμᾶς αἴτησιν δικαίαν ἔθνους τοσοῦτου, ἀλλὰ φήφους ποιη-
 σαμένους δοῦναι αὐτοῖς, ὃν ζητοῦσιν ἀρχιερέα. διεμνησθήθη οὖν καὶ ὁ
 ἱερωτάτος μητροπολίτης Νικαίας, ἐνδημῶν μὲν τῇ βασιλίδι τῶν πό-
 λεων, παρῆναι δὲ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ συνόδῳ κωλυόμενος ὑπὸ ἀσθενείας,
 διὰ τοῦ τιμιωτάτου μεγάλου χαρτοφύλακος περὶ τῆς προκειμένης
 ὑποθέσεως δοῦναι γνώμην, οὐκ ἠθέλησε δὲ, λέγων, στέργειν τὴν τῷ
 μητροπολίτῃ Κοπριανῷ γενομένην πράξιν, ὡς καλῶς γεγεννημένην. ἀλλ'
 ἤκουσε παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, οὐκ ἄπαξ μόνον ἀλλὰ καὶ δις,
 ὁμογνωμονούστων αὐτῇ καὶ πάντων τῶν περὶ αὐτὴν ἱερωτάτων ἀρχιε-
 ρέων καὶ ὑπερτίμων, πρῶτον μὲν ἀποσταλέντων ἐκ τούτων πρὸς αὐτὸν
 τοῦ Ἰωαννίνων καὶ τοῦ Κερνίτζης, εἶτα σὺν τῷ αὐτῷ ἱερωτάτῳ μη-
 τροπολίτῃ Ἰωαννίνων καὶ τῶν τιμιωτάτων ἐξωκατακλήλων ἐκκλησια-
 στικῶν ἀρχόντων, τοῦ τε μεγάλου σκευοφύλακος, πρεσβυτέρου κυροῦ
 Μιχαὴλ τοῦ Βαλασμών, καὶ τοῦ μεγάλου χαρτοφύλακος, διακόνου κυ-
 ροῦ Γεωργίου τοῦ Τρικλινίου, μὴ καλὴν, μηδὲ ἐνθεσμον καὶ κανονι-
 κὴν εἶναι τὴν τοιαύτην πράξιν, διὰ τοῦτο καὶ ἢ δεῖ ἐλθόντα συστή-
 σαι αὐτὴν καὶ κανονικὴν ἀποδείξαι, κἀντεῦθεν καὶ ἡμᾶς πεισθῆναι
 στέργειν αὐτὴν σὺν αὐτῷ καὶ μηδὲν τι πλεον πράττειν ἐπιχειρεῖν, ἢ
 συμφωνῆσαι τοῖς ἄλλοις ἀρχιερεῦσιν. ὁ δὲ ἀβλαστὸν τι τὴν γνώμην,
 εἶπεν, εἶναι νομίζω, διὰ τοῦτο καὶ περὶ μὲν τοῦ προκειμένου προσώ-
 που οὐ βούλομαι δοῦναι γνώμην δι' αἰτίας τινὰς ἐμοὶ δοκησάσας εὐ-
 λόγους, οὐ μὴν δὲ καὶ ἀποσχίζομαι τῆς συνόδου, ἀλλὰ τῶν κανόνων
 λεγόντων, τὴν τῶν πλειόνων φήφον νικᾶν, γενέσθαι τὸ τοῦ κανόνος,
 περὶ δὲ τῆς συνοδικῆς πράξεως ἐγὼ μὲν, φησί, κανονικὴν αὐτὴν ἐνό-
 μισον καὶ νομίζω, ἐπειδὴ δὲ οἱ σὺν ἐμοὶ ταύτην πεπραχότες ἀρχιε-

ρεῖς ὁμοῦ πάντες ἄθεσμον αὐτὴν καὶ ἀκανόνιστον εἶναι ψηφίζονται, οὐδὲ αὐτὸς ἀντιλέγω. ταῦτ' ἄρα καὶ μηδενὸς ὄντος τοῦ ἀντιλέγοντος ἢ μετριότης ἡμῶν, συνοδικῶς (συν)διασκαφεμένη τοῖς περὶ αὐτὴν ἱερωτάτοις ἀρχιερεῦσι καὶ ὑπερείμοις, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῖς· αὐτῆς ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς, τῷ Ἡρακλείᾳ, τῷ Θεσσαλονίκῃ, τῷ Ἰωαννίνῳ, τῷ Ἀρσασίᾳ, τῷ Οὐγγροβλαχίᾳ, τῷ Σωζοπόλει, τῷ Βάρνῃ, τῷ Παντοηρακλείᾳ διὰ γνώμης, τῷ Κελιζηνῇ, τῷ Κερνίτζῃ, τῷ Δέρκῳ καὶ τῷ Ἀγχιάλῳ, διέγνω καὶ ἀπεφθνατὸ, προηγουμένως μὲν χειροτονηθῆναι τὸν Ποιμένα μητροπολίτην Μεγάλῃς Ῥωσίας, ἐπικηροχθῆναι δὲ αὐτὸν καὶ Κυέβου κατὰ τὴν ἀρχαίαν τῆς μητροπόλεως ταύτης συνήθειαν, ἐπεὶ ἀδύνατον Μεγάλῃς Ῥωσίας γενέσθαι ἀρχιερέα, εἰ μὴ Κυέβου πρότερον ὀνομασθεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἡ καθολικὴ ἐκκλησία πάσης Ῥωσίας, καὶ προκαθεζομένη μητρόπολις, τὸν δὲ Κυπριανὸν ἔδει μὲν οὐ τοῦ Κυέβου μόνον ἐκβληθῆναι, ἀλλὰ καὶ παντὸς μέρους τῆς Ῥωσίας, ὡς μετὰ ἀπάτης ἐπειλημμένον τῆς τοιαύτης ἐκκλησίας καὶ ἀκανονιστως, ὡς εἴρηται, χειροτονηθέντα, ζῶντος ἔτι τοῦ γνησίου ταύτης μητροπολίτου ἐκείνου, τοῦ Ἀλεξίου, καὶ ἀπόντος καὶ δίχα κρίσεως ἀφαιρεθέντος τὴν οἰκίαν ἐκκλησίαν παντάπασιν ἔξω τῆς ἀκριβείας τῶν ἱερῶν τῆς ἐκκλησίας θεσμῶν, συγκαταβάσει δὲ ὅμοιως χρώμενοι, ἐπειδὴ καὶ κρυφίως ἀπῆλθεν ἐκεῖνος, καὶ οὐκ ἔστιν ὥστε παρῶν κατὰ τοὺς κανόνας τελῶς καταδικασθῆναι, λέγομεν, εἶναι αὐτὸν μητροπολίτην μόνῃς τῆς Μικρᾶς Ῥωσίας καὶ τῶν Λιτβῶν, τὴν δὲ πρᾶξιν, ἣν ἐπιφέρεται, ἀργὴν εἶναι καὶ ἄκυρον ἀποφαινόμεθα, ὡς μὴ κατὰ τοὺς κανόνας προβεβηκόσαν, ὅθεν καὶ ἐκεῖ ἐξελέγη καὶ χειροτονήθη ὁ τιμιώτατος ἱερομόναχος Ποιμὴν μητροπολίτης τῆς τῆς Κυέβου καὶ Μεγάλῃς Ῥωσίας χάριτι τοῦ παναγίου πνεύματος διὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, φήψω τῆς περὶ αὐτὴν ἱεράς συνόδου τῶν εἰρημμένων ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ εὐδοκίᾳ καὶ ἐκινεῖσει τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου αὐτοκράτορος, ὀφείλει μὲν Κυέβου καὶ εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι μητροπολίτης κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν, ἐπιλαβέσθαι δὲ καὶ τοῦ Βλανδιμοῖρου καὶ πάσης τῆς Μεγάλῃς Ῥωσίας, καθὼς καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ μητροπολίτης ἐκεῖνος Ἀλέξιος, καὶ πάντων τῶν ὀπουδήποτε εἰρισθημένων κτημάτων τε καὶ πραγμάτων καὶ λοιπῶν δικαίων καὶ προνομίων τῆς τοιαύτης ἁγιωτάτης μητροπόλεως, ἔχων ἄδειαν ἀπραξιματίστως ἱεουργεῖν ἐν αὐτῇ καὶ διδάσκειν τὸν ἐν αὐτῇ χριστιάνημον τοῦ κυρίου

λαὸν τὰ ψυχωφελῆ καὶ σωτήρια, ἀναγνώστας σφραγίζειν, ὑποδιακόνους καὶ διακόνους καὶ πρεσβυτέρους χειροτονεῖν; καὶ μὴν καὶ ἐπισκόπους ἐγκαθιστᾶν ἐν ταῖς ἀρχήθην ὑποκειμέναις τῷ Κρούβῳ καὶ τῇ Μεγάλῃ Ῥωσίᾳ ἐπισκοπαῖς, ἄνευ μόνον τῶν ἐν τῇ Μικρᾷ Ῥωσίᾳ, ἀνακρίνειν τε καὶ ἐξετάζειν πάντα τὰ παρ' αὐτῶν ἀκανονίστως πραττόμενα καὶ ἐπιδιορθοῦν, ὑφειλόντων πάντων, ἐπισκόπων, ῥηγῶν, ἀρχόντων, ἱερωμένων, μοναχῶν καὶ παντὸς τοῦ χριστιανώμου πληρώματος, τὴν προσήκουσαν αὐτῷ ἀπονέμειν αἰδῶ καὶ ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν, ὡς πατρὶ αὐτῶν καὶ διδασκάλῳ πνευματικῷ καὶ λόγον ὑπὲρ αὐτῶν ἀποδώσουσι ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, εἰδόντων, ὡς ἡ πρὸς αὐτὸν διδομένη τιμὴ καὶ ὑποταγὴ καὶ εὐπειθεια εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα ἀναφέρεται καὶ δι' αὐτῆς πρὸς θεόν· εἰ γὰρ τις ἀντιπράττειν αὐτῷ πειραθεῖη, εὐθύνην ὑποστήσεται κανονικῶς τὴν ἀξίαν παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος. εἰ γε δὲ πρὸ αὐτοῦ ὁ μητροπολίτης Μικρᾶς Ῥωσίας καὶ Λιθῶν, ὁ Κυπριανός, τὸ χρεὼν λειτουργήσκειν, ἐπιλήφεται αὐτὸς καὶ τῆς Μικρᾶς Ῥωσίας καὶ τῶν Λιθῶν, καὶ ποιμανεῖ τὸν ἐν αὐταῖς χριστιανώμον τοῦ κυρίου λαὸν, τῇ χάριτι τοῦ παντοδυναμοῦ θεοῦ δυναμούμενος, καὶ Κρούβου καὶ πάσης Ῥωσίας μόνος αὐτός, μέχρις ἂν τῷδε τῷ βίῳ περιῆ, ἀνακηρυχθῆσεται, καὶ μετ' αὐτὸν δὲ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀρχιερεὺς ἀπάσης Ῥωσίας ἔσται κατὰ τὴν παλαιὰν ἐκείνην συνήθειαν, ὅταν ἐκ τῆς Μεγάλῃς Ῥωσίας ζητήσωσι. προσέσται τοίνυν αὐτῷ δὴ τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Κρούβου καὶ Μεγάλῃς Ῥωσίας, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργῷ, καὶ ἡ παροῦσα συνοδικὴ αὐτῆς πράξις δι' ἀσφάλειαν, γραφείσα κατὰ μῆνα Ἰουνίου τοῦ 5ωπῆ ἔτους †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ Νεῖλος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

CCOXXXVIII. 6888 (1380) iunio. ind. III.

Matthaeus, episcopus Romaniai, in metropolim Hadrianupoleos transferitur.

† (Ὁὐ) μικρὰν καὶ περὶ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως ἢ μετριότης ἡμῶν ἐποιήσατο τὴν φροντίδα, εἰς τὸν ὑψηλότατον τοῦτον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχεῖου θρόνον ἐλθοῦσα· ταύτης γὰρ

πρὸ χρόνων βαρβαρικῆ κατασχεθείσης χειρὶ συγχωρήσει (θεοῦ) καὶ τοῦ πλείστου μὲν αὐτῆς μέρους, φεῦ, αἰχμαλωτισθέντος καὶ μάλιστα γε τοῦ κρείττονος σὺν γε τῷ οἰκείῳ ποιμένι καὶ διδασκάλῳ, τοῦ δὲ λοιποῦ κρατηθέντος ἐκεῖ καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἀνεπισκόπου μένοντος ἐξ ἐκείνου· οὐδὲ γὰρ ἐδουλήθη (ἐκ) τῆς αἰχμαλωσίας ὁ τῆς ἐκκλησίας ταύτης ἐκείνος προστατῆς ἐπανελθὼν εἰς τὴν βασιλίδα ταύτην τῶν πόλεων ἄχρι καὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς ἐκείσε παραγενέσθαι, πολλοῖς τε καὶ ποικίλοις νοσήμασι προσπαλαίων καὶ πρὸς γῆρας φθάσας, κἀντεῦθεν καὶ τὴν σωματικὴν ἀφαιρέθεις ἐκ τούτων ἰσχύον· καὶ τῶν καλῶν ὅλως ἡμᾶς μὴ τῶν χριστιανῶν ἐκείνων ἐπιμνησθῆναι καὶ πρὸς τὴν τούτων προστασίαν καὶ πνευματικὴν διοίκησιν εἰσαγαγεῖν ἕτερον καὶ τούτῳ τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην ἀρμόσαι καὶ ὡς πνευματικῆ νύμφῃ συνάψαι πνευματικῶς καὶ ταῦθ' ὑπὸ τῶν ἐθνῶν οὕτως, ὡς ἐρρήθη, κεκρατημένῃ; τὸ γὰρ καὶ μετ' αὐτῶν τοὺς ἐν αὐτῇ χριστιανοὺς ἀναστρέφεισθαι καθ' ἑκάστην κἀντεῦθεν εὐεπηβόλως ἔχειν μετατίθεσθαι τούτους καὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν, ὅσοι ἀπλούστεροι, μεταλαγχάνειν λύμης, καὶ τοῦτο λίαν ἀνέπειθεν ἢ τάχος ἕτερον ἀνακηρύξαι ταύτης ποιμένα καὶ νυμφίον πνευματικόν καὶ τὸ κατ' αὐτὴν ἅπαν φρόντισμα καλῶς ἐγχειρίσαι· ὅθεν καὶ ἐπεὶ εὗρεν ἐτοιμῶς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ποιμανινοῦ, ἀνθρώπου τρόπου καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς μετέχοντα, ταπεινώσεώς τε καὶ εὐλαβείας καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν προσηκόντως ἀντιποιούμενον, ἐξ ὧν ὁ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ θεοῦ χαρακτηρίζεται ἀνθρώπος, καὶ αὐτὸς, μᾶλλον εἰπεῖν, ὁ θεὸς θεραπεύεται, καὶ διὰ ταῦτα ἄξιον ὄντα πρὸς μείζονά τε βαθμὸν ἀναχθῆναι καὶ πλειόνων οὕτω φυχῶν οἰκονομίαν τε καὶ φροντίδα καλῶς ἀναδέεσθαι, συνδιασκεψαμένη συνοδικῶς τοῖς περὶ αὐτὴν ἱερωτάτοις ἀρχιερεῦσι καὶ ὑπερτίμοις ἢ μετριότης ἡμῶν, τῷ Νικαίας, τῷ Θεσσαλονίκης, τῷ Ἰωαννίνων, τῷ Σώζοπόλεως, τῷ Οὐγγροβλαχίας, κῆρ Χαρίτωνι, καὶ τῷ ἑτέρῳ Οὐγγροβλαχίας, κῆρ Ἀνθίμῳ, τῷ Βάρνης, τῷ Κελτζηνῆς, τῷ Κερνίτζης, τῷ Ποντοηρακλείας καὶ τῷ Δέρκω, μετατίθῃσιν αὐτὸν εἰς τὴν εἰρημένην ταύτην ἀγιωτάτην τῆς Ἀδριανουπόλεως μητροπόλιν. ἔσται τοίνυν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς ἀπολαύων καὶ τοῦ θρόνου καὶ τῆς τιμῆς, ἐπιμελούμενός τε τῶν προσόντων αὐτῇ δικαίων καὶ προνομίων καὶ πρὸ γε πάντων ὀφελῶν τῷ ἱερῷ ταύτης συνθρόνῳ ἐγκαθιδροθεὶς ἀκωλύτως ἱεουργεῖν ἐν πάσαις ταῖς ὑπ'

αὐτὴν ἐκκλησίαις καὶ ἐνορίαις, διδάσκειν τε τὸν ἐν αὐταῖς χριστώ-
νομον τοῦ κυρίου λαὸν κ. τ. λ. τοῦτου γὰρ χάριν ἀπολέλυται τῷ
ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως, ὑπερτίμῳ καὶ ἐξάρχῳ πάσης
Θράκης, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ τῆς ἡμῶν μετριότητος
καὶ συλλειτουργῷ, κερῷ Ματθαίῳ, καὶ ἡ παροῦσα αὐτῆς συνοδικὴ
πράξις δι' ἀσφάλειαν κατὰ μῆνα ἰούνιον τῆς ἐνιστα-
μένης τρίτης ἰνδ. τοῦ 5ω ὀγδοηκοστοῦ ὀγδοοῦ
ἔτους †

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χει-
ρὸς τὸ Νεῖλος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κων-
σταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενι-
κὸς πατριάρχης †.

CCCXXXIX. (6889—1380) decembri. ind. IV.

Promissio sacerdotis Constantini Cabasilae.

† Ἐπεὶ ὁ παναγιώτατος ἡμῶν δεσπότης, ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρ-
χης, ὀδηγηθεὶς ἐκ θεοῦ συνεχώρησέ μοι τὸ σφάλμα, ὅπερ ἔπταισα,
τύφας τὸν ἱερέα καὶ ἀδελφόν, ἤδη καὶ αὐτὸς ὑπόσχομαι ἐνώπιον τῆς
μεγάλης ἀγιοσύνης αὐτοῦ, ὡς ἂν μηδέποτε εὑρεθῶ ἀπὸ τοῦ νῦν ἢ
τύφας τινὰ ἢ ὕβρις ἢ ἄλλο τι ποιήσας ἀνοίκειον τῇ ὀφειλομένῃ
πολιτείᾳ καὶ καταστάσει τοῖς ἱερεῦσιν, ἀλλὰ διάγω καὶ πολιτεύωμαι
κατὰ τὴν τῶν ἱερῶν κανόνων διαταγὴν καὶ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα,
πάσης ἀπεχόμενος ἀθεμιτοῦργίας καὶ ἀκανονίστου καὶ παρανόμου
πράξεως. εἰ δὲ εὑρεθῆιν τι τῶν ἀπηγορευμένων τοῖς ἱεροῖς κανόσι
καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ συνηθείᾳ καὶ καταστάσει διαπραξάμενος, ἵνα
εὐθύνωμαι συνοδικῶς παρὰ τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότη, τοῦ
οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, καὶ ἀσυμπαθῶς κινδυνεύω εἰς τὴν ἱερωσύ-
νην μου. τοῦτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσά μου ὑπόσχεσις
μηνὶ δεκεβρίῳ ἰνδ. δ' †.

† Ὁ πρωτοπαπᾶς τοῦ εὐαγοῦς βασιλικοῦ
κλήρου Κωνσταντῖνος ὁ Καβάσιλας †.

CCCXL. (6889—1381) ianuario. ind. IV.

Promissio presbyteri Constantini Apocauci.

† Ἐγὼ πρεσβύτερος Κωνσταντίνος ὁ Ἀπόκαυκος ὑπόσχομαι ἐνώπιον τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότης καὶ αὐθέντου, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὅτι ἐάνπερ εὐρεθῇ ἐντάς δύο ἢ τριῶν χρόνων ἢ καὶ δέκα καὶ ἔλθῃ τις καὶ δεῖξῃ, ὅτι ἐβλόγησα τὸν Χριστόδουλον, μετὰ ἀκριβῆς παραστάσεως, καὶ φανῇ τοῦτο ὡς ἀληθές εἶναι, νὰ εὐθύνωμαι εἰς τὴν ἱερωσύνην μου, καὶ νὰ χάσω ταύτην τελείως, καὶ πρὸς τὸ καταιρεθῆναι με νὰ πανθάνω καὶ τιμωρίαν, ὅποιαν διακρίνει ὁ παναγιώτατος ἡμῶν δεσπότης καὶ αὐθέντης, ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. ἐγένετο δὲ ἡ παρούσα ἔγγραφος ὑπόσχεσις ἐν μηνὶ ἰανουαρίῳ ἔνδ. δ' δ' ἀσφάλειαν †.

† Ὁ εὐτελής ἱερεὺς Κωνσταντίνος ὁ Ἀπόκαυκος †.

CCCXLI. 6889 (1381) martio. ind. IV.

Abbati monasterii Prodromi confertur gradus archimandritas et protoeyncelli.

† Σιγίλλιον πατριαρχικὸν ὑπὲρ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Προδρόμου †.

† Οὐκ ἂν τις ἡμῖν νεμεσήσῃ δικαίως περὶ τὰς ἐξωθεν ἡγούμενος τιμὰς καὶ τὰ φαινόμενα μόνον τὸν παρόντα ποιουμένοις λόγον, ὅτι γὰρ πρὸ τῶν ἄλλων αὐτῆ τῶν πραγμάτων ἡ ἀλήθεια καθορᾶται, τοῦτό γε νοεῖν ἔπεστι πάντως, ὡς τὰ φαινόμενα ταῦτα κάλλη καὶ αἰ ἀνθρώπιναι δοκοῦσαι τιμαὶ τε καὶ προσδρίαι τῆς ἐνδον ἐνυπαρχούσης τῆ ψυχῇ καλλονῆς τε καὶ ὠραιότητος καὶ τῆς τιμῆς, ἣν ἔλαχεν ἔχουσα παρὰ θεοῦ, σύμβολά εἰσι καὶ χαρακτῆρες· οὐ γὰρ κτήμασιν ἀφύχοις ταῦτα παρέχομεν, ἢ ἀναλόγως τῷ τοῦ ναοῦ μεγέθει καὶ τὴν τιμὴν ὀρίζομεν, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἀρετὴν αἰδοῦμενοι πρὸς τὴν παρούσαν σχολὴν καθήκαμεν ἑαυτούς. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ παλαιοῦ νόμου τοῦ διὰ Μωσέως δοθέντος τοῖς Ἰουδαίοις, ἐπειδὴ περὶ τὰ παρόντα μόνον ἐπτόγητο, καὶ οὐδὲν ὑψηλότερον ἐννοῆσαι εἶδον, περὶ τὰ σωματικὰ καὶ ὁρώμενα πᾶσα ἦν ἡ φροντίς, καὶ ἴσως ἂν τὴν ἱερωσύνην κοσμουμένην ἐκείνην καὶ τοὺς αὐτῆς ὑπηρέτας τῇ ἐξωθεν εὐπρεπείᾳ καὶ τῇ τῶν ἐνδομάτων ποικίλῃ πολυτελείᾳ, καίτοι γε τοῖς

ὀρθῶς νοοῦσιν οὐδ' ἐκεῖνα παντελῶς εἰσιεν ἀθεώρητα καὶ μέχρι τῶν παρόντων μόνων ἰστάμενα, πάντα γὰρ τὸν νόμον σκιάν τῶν μελλόντων καὶ νοουμένων ὁ θεὸς ἀπόσταλος ἀπεφήνατο. ἐπεὶ δὲ τῆς εὐαγγελικῆς πολιτείας πᾶσαν τὴν δόξαν τῆς τοῦ βασιλέως θυγατρὸς ἔσωθεν ἔστιν ὄραν, ἥτις τῇ ὑπερβολῇ τοῦ κάλλους καὶ τῆς ὠραιότητος καὶ πρὸς τὰ ἔξω τὴν εὐπρέπειαν ὑπερβλύζει, καὶ συμβόλοις τισὶ καὶ τύποις τὴν οἰκειαν δηλοῖ κατάστασιν, εἰ δὲ καὶ τάξεις συνέχει τὰ τε οὐράνια καὶ τὰ ἐπίγεια, καθὰ καὶ λέγεται καὶ πιστεύεται, καὶ ἡ τῶν οὐρανίων διακόσμησις κατὰ τὸν εἰπόντα σοφὸν θεολόγον ἢ τῇ τάξει τῆς στάσεως τὸν φωτισμὸν μερίζεται, ἢ τοῖς μέτροις τοῦ φωτισμοῦ τὴν τάξιν λαμβάνει, ἥς μίμημα πέφυκεν ἡ καθ' ἡμᾶς ἱερωσύνη καὶ εὐταξία, δικαία πάντως ἂν καὶ ἡμεῖς ποιοῖμεν, τάξιν ὀριζό(μενοι) ἔν τε προεδρῖαις καὶ στάσεσιν. ἡ γοῦν σεβασμία βασιλικὴ τε καὶ πατριαρχικὴ μονὴ ἢ εἰς ὄνομα τιμωμένη τοῦ (ἀγίου) ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου καὶ ἐπικεκλημένη τῆς ἑὐλογημένης Πέτρας, ἀρχῆθεν σεμνο(νομένη) τῇ τῶν ἐνοικούντων ἀρετῇ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ τῇ τοῖς μοναχοῖς ἀρμοζούσῃ πνευματικῇ καταστάσει καὶ πολιτείᾳ, οὐκ ἔλαχεν ἔχουσα καὶ τὴν ἔξω τιμὴν ἀνάλογον ἔν τε ταῖς συνοδικαῖς συνελεύσεσι καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς ταῖς κατὰ τὰς μεγίστας τῶν θεσποτικῶν ἑορτῶν τελουμέναις ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῃ τοῦ θεοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ· ὅθεν ἡ μετριότης ἡμῶν, ὁμοῦ μὲν τῇ εἰρημένῃ σεβασμίᾳ μονῇ τὴν χάριν ταύτην καὶ τὴν δωρεὰν παρεχομένη, ὁμοῦ δὲ τιμῶσα καὶ τὸν τιμιώτατον αὐτῆς καθηγούμενον, τὸν ἱερομόναχον κῆρ Διονύσιον, ἀρετῇ καὶ συνέσει καὶ πείρᾳ τῶν πολλῶν διαφέροντα, τὸ παρὸν αὐτῆς ἀπολύει σιγιλλιώδες γράμμα, δι' οὗ καὶ παρακελεύεται ἐν ἀγίῳ πνεύματι, τετιμημένην εἶναι τὴν μονὴν ταύτην τοῦ τιμίου Προδρόμου τῷ ἀρχιμανδριτάτῃ καὶ πρωτοσογκελικῷ ὀνόματι ἀπὸ γε τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἔξῃς καὶ τὸν τιμιώτατον αὐτῆς καθηγούμενον, τὸν τε νῦν ὄντα καὶ πάντας τοὺς αὐτὸν διαδεξομένους, εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἀρχιμανδριτὴν καὶ πρωτοσόγκελλον καὶ εἶναι καὶ ὀνομαζέσθαι, ἄδειαν ἔχοντα τὰς ἱεράς ἐκτελεῖν λειτουργίας μετὰ καὶ τοῦ ἱεροῦ ἐπιγονατίου, ὡς σὴνηθὲς ἐστί τοῖς ἀρχιμανδριταῖς τῶν λοιπῶν σεβασμίων μονῶν, καὶ τάξιν ἔχειν τρίτην ἐν ταῖς ἱεραῖς τε καὶ συνοδικαῖς συνελεύσεσι. πρῶτον μὲν γὰρ πάντων τὸν ἀρχιμανδριτὴν τῶν Στουδίου καὶ ὁ χρόνος κατέστησε καὶ τὸ δίκαιον αὐτὸ,

δεύτερον δὲ τὸν τῶν Μαγκάνων ὀρώμεν, τρίτον δὲ καθιστατὶ ἀρτίως ἢ μετριότης ἡμῶν τὸν τιμιώτατον καθηγουμένον ἀρχιμανδρίτην καὶ πρωτοσύγκελλον τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου τῆς Πέτρας, ὃν δὴ τόπον καὶ τάξιν καθέξουσιν πάντες οἱ ἀρχιμανδρίται τῆς εἰρημένης μονῆς εἰς τὸν ἕνα διαδεχόμενος ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τῇ ἰσχύει καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος σιγγιλιώδους γράμματος τῆς ἡμῶν μετριότητος· ὥστε γὰρ τὴν τάξιν ταύτην καὶ τὴν κατάστασιν ἀκατάλυτον τηρεῖσθαι διηνεκῶς, καὶ τοῖς μετέπειτα βαρύτερον καὶ φρικώδη ἀφορισμὸν ἐκφωνοῦμεν κατὰ τοῦ ἐπιχειρήσοντος εἰς κατάλυσιν ταύτης. τοῦτου γὰρ χάριν ἀπολέλυται τῇ εἰρημένῃ σεβασμίᾳ μονῇ καὶ τὸ παρὸν σιγγιλιώδες γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος κατὰ μὴ να μάρτυριον τῆς ἐνισταμένης τετάρτης ἰνδ. τοῦ ,σωπ ἐνάτου ἔτους †.

† Ἔῖχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ Νεῖλος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικός πατριάρχης †.

CCOXLII. 6889 (1381) martio. ind. IV.

Matthaeus, metropolita Kernitzas, in metropolim Ioanninorum transfertur, ecclesia Kernitzas iterum subiecta metropolē Antiquarum Patrarum.

† (Φθά)νει πρό τινος ἤδη καιροῦ ὁ νῦν μητροπολίτης Ἰωαννίνων, κῆρ Ματθαῖος, ἐπίσκοπος πρότερον ὢν Κερνίτζης καὶ ὀκοκείμενος τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Παλαιῶν Πατρῶν, ὑπερτίμῳ καὶ ἐξάρχῳ πάσης Ἀχαΐας, ἐν (ἀγίῳ) πνεύματι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργῷ, προβιβασθεὶς εἰς μητροπολίτην τῆς θεοσώστου ταύτης πόλεως Κερνίτζης προστάγμασι βασιλικαῖς καὶ συνοδικαῖς γράμμασι τοῦ χρηματίσαντος πρό ἡμῶν πατριάρχου, ἐπικυρωσάσης τὴν πράξιν ταύτην συνοδικῶς καὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος ὕστερον. τοῦτο δὲ γέγονε καὶ δι' ἄλλας μὲν αἰτίας, ὧν τινὰς ἄμεινον αἰωπᾶν, μάλιστα δὲ διὰ τὸ ἐμφανίζεῖν αὐτὸν γράμματα τοῦ ἀοιδίμου καὶ μακαρίτου δεσπότη τοῦ Καντακουζηνοῦ, ἀποδεχόμενα ἀπὸθεν τοῦτο· ἐπεὶ δ' ἀπελθὼν ἐκεῖ ὁ Κερνίτζης οὐδαμῶς παρ' ἐκείνου προσεδέχθη περιόντος ἔτι, ἀλλὰ καὶ νῦν αὖθις ὁ κράτιστος καὶ ἅγιος καὶ εὐσεβέστατος βασιλεὺς ἐπαχθὲς καὶ φορτικὸν ἐλογίσατο τοῦτο,

τὸ Νεῖλος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Ἐδόθη τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Παλαιῶν Πατρῶν ἡ ἐκκλησία τῆς Κρήτης ἐξαρχικῶς †.

CCCXLIII. Sinè anno.

Alexius, metropolitā Varnae, olim ex ecclesia sua ciectus, transfertur in metropolim Nicaeae, antistite carentem, collata ei per adiunctionem metropolē Prusae ἐφ' ἧρῃ τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἐπεὶ ἡ τῆς Νικαίας μητρόπολις οὐκ ἀρκούντως ἔχει τὰ πρὸς χρειαίαν αὐτῷ πορίζειν, ὑπὸ τῶν ἐθνῶν πρὸ χρόνων πολλῶν ἀλοῦσα καὶ διαφθαρεῖσα.

CCCXLIV. 6889 (1381) maiō. ind. IV.

Symeōnus confirmat compositionem factam inter Ioannem et Andrōnicum Palaeologos.

† (Ο) μὲν ἦλθες τῶν συγκαλυπτόντων τέως αὐτὸν νεφῶν διασκεδασθέντων καὶ γαλήνη μετὰ τὴν τῶν κομάτων σφοδρὰν ταραχὴν τε καὶ βίαν καὶ μετὰ τὴν νόσον τὸ τῆς υἱείας ποθεινότατον χρῆμα καὶ τιμιώτατον, οὐδὲν δὲ οἶον εἰρήνην μετὰ τὸ σκότος τῆς ἐχθρας καὶ τῆς χαλεπῆς διαιρέσεως φαιδρὸν τε καὶ χαρίεν ἀναλάμψασα· αὕτη πᾶν ἀγαθὸν τοῖς ἀρχουσι καὶ τοῖς ὑπηκόοις κομίζουσα πᾶν κακὸν ἀπελαύνει καὶ μακρὰν ἐκδιώκει, ὥσπερ ἡ τοῦ φωτὸς εἰσαγωγὴ διώκει τὸ σκότος, καὶ οὐδεὶς δεσὸς οὐ χαίρει καὶ ἀγάλλεται καὶ σκριτῆ παρρησιαζομένην ὄρων τὴν εἰρήνην, ταύτην καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀσπάζεσθαι καὶ φυλάττειν πάντας βουλόμενος, ὡς μεγίστης ὠφελείας τυγχάνουσαν πρόξενον, ἐπὶ τὸν ζωσκοιὸν σταυρὸν καὶ τὸν ἐκούσιον ἐρχόμενος θάνατον, οἶονεὶ τινα θησαυρὸν καὶ κλῆρον πατρῶν ἡμῖν καταλέλοιπε, καὶ τοῦτο τὸ δῶρον τῶν τῆς ἐκείνου μερίδος καὶ ἱερῶν εἶναι σφραγιδα διέτάξατο· „ἐν τούτῳ γάρ“ φησὶ „γινώσκονται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.“ ταύτην χριστομιμήτως καὶ οἱ ἐκ θεοῦ κράτιστοι βασιλεῖς ἡμῶν ἀσπασάμενοι καὶ ὥσπερ τινὰ κόσμον ἑαυτοῖς περιθέμενοι τὴν ἐπισυμβῆσαν φθόνῳ τοῦ πονηροῦ δαίμονος ἀνατρέποντες ἔβην καὶ τὴν ἐκ τῆς διαστάσεως ἀκοσμίαν ἀποβαλλόμενοι καὶ πόρρω τιθέντες

τῇ συνεργίᾳ τοῦ κρείττονος καὶ ἑαυτοῖς ἀσφάλειαν καὶ τοῖς
 ὑπηκόοις χαρίζονται σήμερον, ὑπὲρ τούτων χάρις μὲν τῇ τῆς εἰρή-
 νης χορηγῶ καὶ δοτῆρι θεῷ, χάρις δὲ καὶ τοῖς ἐκ θεοῦ βασιλευσιν
 ἡμῶν, καλῶς καὶ βουλευσαμένοις καὶ πράξασιν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμ-
 φέροντος, ἐπεὶ τὸ τοσοῦτον ἀγαθὸν καὶ ἀξιεπαῖνον ἀσπασάμενοι
 χρῆμα καὶ εἰς διαλλαγὰς χωρήσαντες καὶ καταστάσεις καὶ συμβιβά-
 σεις ὃ τε κράτιστος καὶ ἅγιος ἡμῶν αὐτοκράτωρ καὶ βασιλεὺς, κῆρ
 Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος, καὶ ὁ ἐρασμιώτατος υἱὸς τῆς ἁγίας βασι-
 λείας αὐτοῦ, ὁ κράτιστος καὶ ἅγιος ἡμῶν βασιλεὺς, κῆρ Ἀνδρόνικος
 ὁ Παλαιολόγος, εἰς πλείονα τὴν εἰς τὸ ἐξῆς ἀσφάλειαν τοῦ μεγίστου
 τούτου καλοῦ συνθήκας ἐγγράφους πρὸς ἀλλήλους ἐποίησαν, ἅμα καὶ
 ὅρκους ἐμπροσθέντες τὰ συμφωνηθέντα μέσον αὐτῶν καὶ πραχθέντα
 καὶ ὑποσχεθέντες στέργειν αὐτὰ καὶ τηρεῖν ἀπαρασάλευτα καὶ ἀμε-
 τάτρεπτα· ἐζήτησαν δὲ καὶ παρὰ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας τὰ
 ὠμοσμένα παρ' αὐτῶν καὶ ἡμετέρῃ συνοδικῇ γράμματι ἐπικυρωθῆναι
 καὶ βεβαιωθῆναι εἰς πλείονα συντήρησιν καὶ πληροφορίαν καὶ ἀσφά-
 λειαν. ἤδη καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν καὶ ἡ περὶ αὐτὴν θεία καὶ ἱερὰ
 σύνοδος, χεῖρας πρῶτον ὑπὲρ αὐτῶν αἴροντες πρὸς θεόν καὶ εἰρηνικῆν
 καὶ ἀστασίαστον αὐτοῖς ζωὴν ἐπευχόμενοι, ἀνθ' ὧν ὑπὲρ τῶν χριστιαν-
 ῶν τοιαῦτα ἐβουλεύσαντο, καὶ τὴν εἰρήνην αὐτοῖς καὶ τὴν ἀσφάλειαν
 καὶ τὴν σωτηρίαν ἐπρωτάνευσαν, εἶτα καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν ἐκτιθέ-
 μεθα γράμμα, δι' οὗ καὶ ἐν ἁγίῳ παρακελευόμεθα πνεύματι, ἔχειν
 τὸ στέργον τὰς τοιαύτας πράξεις καὶ συμφωνίας καὶ καταστάσεις τὰς
 γενομένας ἐγγράφως τε καὶ ἐνόρκως μεταξὺ τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου
 ἡμῶν αὐτοκράτορος καὶ βασιλέως, κῆρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ
 τοῦ ἐρασμιωτάτου υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου βασιλέως
 ἡμῶν, κῆρ Ἀνδρόνικου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ κατὰ τὴν αὐτῶν περιλη-
 ψιν μὴ μόνον εἰρηνεύειν αὐτοὺς διὰ βίου παντός, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ
 τὴν οὐράνιον βασιλείαν ἀλλάξασθαι τῆς ἐπιγείου καὶ πρὸς θεὸν ἐκδη-
 μῆσαι τὸν κράτιστον καὶ ἅγιον ἡμῶν αὐτοκράτορα καὶ βασιλέα, κῆρ
 Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον, εἶναι κληρονόμους καὶ διαδόχους τῆς ἀρ-
 χῆς καὶ τῆς βασιλείας αὐτόν τε τὸν κράτιστον καὶ ἅγιον ἡμῶν βα-
 σιλέα, κῆρ Ἀνδρόνικον τὸν Παλαιολόγον, καὶ τὸν ἐρασμιώτατον υἱὸν
 αὐτοῦ, τὸν κράτιστον ἡμῶν βασιλέα, κῆρ Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον,
 καὶ μηδὲνα ἐξ αὐτῶν χωρῆσαι πρὸς ἀνατροπὴν ἢ κατάλυσιν τῆς εἰ-

ρήνης ἢ τῶν ὧν ἔθεντο πρὸς ἀλλήλους συνθηκῶν τε καὶ καταστάσεων ἐνόρκων τῶν γενομένων ὑπὲρ τῆς συστάσεως καὶ ἀσφαλείας τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν ἀπανταχοῦ χριστιανῶν καὶ ὑπὲρ ἀνενοχλησίας τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς βασιλείας αὐτῶν· ὁ γὰρ ἐπιχειρήσων ἐξ αὐτῶν χωρῆσαι πρὸς κατάλυσιν τῶν ὁμοσμένων καὶ ἀνατροπὴν τῶν συμφωνηθειῶν συνθηκῶν τε καὶ συμβιβάσεων πρῶτον μὲν ἀκούσει παρ' ἡμῶν τὰ δεόντα, καὶ παρακλητικὸς περὶ τῆς εἰρήνης θέξεται λόγους καὶ διδασκαλικὰς ὑφηγήσεις μετ' ἀξιώσεως, εἰ δεήσει δὲ καὶ τραχυτέρους ἴσως ἀκούσει λόγους, καὶ ὡς ἀνατρέπων τὴν τῶν χριστιανῶν εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν καὶ φθορὰς αὐτοῖς γινόμενος αἴτιος πρεπόντως ἐλεγχθήσεται (κατὰ) τοὺς τῆς ἐκκλησίας ἱεροῦς νόμους καὶ τὰ τῶν κατέρων καὶ διδασκάλων θεσμὰ, εἰ δὲ καὶ μετὰ ταῦτα πάντα πρὸς κατάλυσιν τῶν πραχθέντων χωρεῖν βούλεται, γινωσκέτω, ὅτι εὕρησει μαχομένην αὐτῷ καὶ ἀνθισταμένην καὶ ἀποσχιζομένην τὴν ἡμῶν (μετριότητα) καὶ τὴν θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον, ὡς παραβαίνων τοὺς ὄρκους αὐτοῦ καὶ τοῦ τῶν χριστιανῶν συμφέροντος καταλυτῆς γινόμενος. ἡ γὰρ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης ἐστὶ διδάσκαλος καὶ τῆς ὁμονοίας, οὐ τῆς μάχης καὶ τῆς διαστάσεως καὶ τῆς ἐχθρας, ἀπ' ὧν ἅπαν κακὸν εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε καὶ μάλιστα ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων πάν(των) ἀσφάλειαν ἀπολέγεται καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος κατὰ μῆνα μᾶιον τῆς ἐνισταμένης δ' ἐνδ. τοῦ 5ω ὀγδοηκοστοῦ ἐνάτου ἔτους †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ Νεῖλος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ αἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Εἶχε καὶ ἑτέρας ὑπογραφὰς τοιάσδε.
 † Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Κιζίκου καὶ ὑπέρτιμος Σεβαστειανός †. † Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Νικαίας Ἀλέξιος †. † Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ἀμασειας, ὑπέρτιμος καὶ πρέσβυρος Μηδείας Μιχαήλ †. † Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας Ἀνθιμος †. † Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ποντοηρακλείας Ἰωακείμ †.